

TOTALIZATOR
SPORTOWY

Gramy dla sportu i kultury

Raport Odpowiedzialności Społecznej 2013–2014 Totalizatora Sportowego

Spis treści

▼ List Prezesa Zarządu	3
▼ O spółce	5
▼ Odpowiedzialność społeczna	17
▼ Bezpieczna rozrywka	27
▼ Zaangażowanie społeczne	35
▼ Profesjonalna organizacja	47
▼ Wybrane dane finansowe	57
▼ Wskaźniki GRI G4 i GC	61
▼ Informacje i kontakt	66

Szanowni Państwo,

oddajemy w Wasze ręce kolejny Raport Odpowiedzialności Społecznej Totalizatora Sportowego. Jest on kompendium wiedzy na temat naszych najważniejszych działań w latach 2013–2014. Znajdą tu Państwo wszystko co istotne, a zatem informacje finansowe, produktowe, sprzedażowe, a także wiedzę o zadaniach polityki społecznej odpowiedzialności Totalizatora Sportowego. Naszym celem było ukazanie nie tylko tego, jakie wyniki osiągamy, ale także – w jaki sposób to robimy oraz jak później dzielimy się wypracowanymi rezultatami ze społeczeństwem.

Tytuł raportu mówi wszystko – Gramy dla sportu i kultury. Nie każdy pamięta, że Totalizator Sportowy powstał 60 lat temu właśnie po to, by gromadzić środki na rozwój polskiego sportu. Po latach doszedł kolejny cel – wsparcie kultury. Można zatem powiedzieć, że jesteśmy jedną z pierwszych w powojennej Polsce firm, której powstaniu przyświecał cel działalności na rzecz społeczeństwa. I tak pozostaje do dziś.

Totalizator Sportowy, będący spółką Skarbu Państwa, organizuje gry liczbowe i loterie pieniężne, dzięki czemu każdego roku tylko z tytułu dopłat przekazuje na wsparcie sportu i kultury ponad pół miliarda złotych. Te dwie niezwykle istotne sfery wspieramy także ze środków własnych. A wszystko to dzięki naszym graczom, którzy mają pełne prawo, by określać się mianem największych mecenasów polskiego sportu i kultury narodowej. Bardzo im za ten wielki wkład dziękuję. Niniejszy raport stanowi również opis naszego zaangażowania w takie działania, jak zapewnienie bezpiecznej rozrywki czy budowanie przyjaznego miejsca pracy. Jesteśmy aktywnym uczestnikiem inicjatyw międzynarodowych, takich jak branżowe stowarzyszenia loteryjne. Popieramy zasady Global Compact, inicjatywy Sekretarza Generalnego ONZ, które promują wartości bliskie również nam.

Szanowni Państwo, raporty Totalizatora Sportowego zmieniają się razem ze spółką. Mam nadzieję, że ten uznają Państwo za równie ciekawy jak poprzednie. Gorąco zachęcam do lektury.

Wojciech Szpil
Prezes Zarządu Totalizatora Sportowego

0 spółce

Wizja

Być liderem na polskim rynku, zapewniającym graczom łatwy dostęp do szerokiego wachlarza innowacyjnych usług z zakresu rozrywki, który stwarza unikalne możliwości rozwoju swoim pracownikom i jest godnym zaufania partnerem biznesowym.

Misja

Dalsze zwiększanie funduszy przekazywanych na rzecz społeczeństwa oraz spełnianie marzeń klientów poprzez rozwijanie usług z zakresu rozrywki, w tym gier, loterii i zakładów wzajemnych, przy zachowaniu najwyższych standardów odpowiedzialności społecznej.

Totalizator Sportowy

Jesteśmy jedną z najbardziej rozpoznawanych polskich spółek, która od 60 lat działa na rynku gier liczbowych i loterii pieniężnych i niezmienne pozostaje liderem na rynku rozrywki. Dzięki nam rzesze Polaków mogą cieszyć się z wygranych, realizować swoje marzenia, a także brać udział w wydarzeniach kulturalnych i sportowych, organizowanych dzięki

funkcjonującemu w Polsce systemowi dopłat. Realizujemy monopol państwa w zakresie gier liczbowych i loterii pieniężnych. Głównymi dokumentami regulującymi nasze działania są: ustawa o grach hazardowych, kodeks spółek handlowych i umowa spółki. Działamy w poszanowaniu praw człowieka oraz polskiego prawa pracy. Jako jednoosobowa spółka Skarbu Państwa prowadząca działalność na terenie Polski z dumą wypełniamy ustawowe zobowiązanie wspierania kultury i sportu.

Grupa Kapitałowa Totalizatora Sportowego Sp. z o.o.

W skład grupy wchodzi:

- ▶ Totalizator Sportowy Sp. z o.o.,
- ▶ Traf – Zakłady Wzajemne Sp. z o.o.,
- ▶ Lottomerkury Sp. z o.o.,
- ▶ Merkury – Invest Sp. z o.o.

Totalizator Sportowy posiadał również w raportowanym okresie udziały w Totolotek S.A. (1,36% udziałów).

Podmiotem ściśle powiązany z Totalizatorem jest Fundacja LOTTO Milion Marzeń, której spółka jest fundatorem.

Najważniejsze wydarzenia 2013 i 2014

- ▶ **Certyfikat Odpowiedzialnej Gry European Lotteries.**
- ▶ **Certyfikat Odpowiedzialnej Gry World Lottery Association na IV, najwyższym poziomie.**
- ▶ **Przyjęcie Strategii Zrównoważonego Rozwoju i Bezpiecznej Rozrywki na lata 2013–2016.**
- ▶ **Totalizator Sportowy Sponsorem Generalnym Polskiej Reprezentacji Olimpijskiej Soczi 2014.**
- ▶ **Rekordowy rok sprzedaży 2014 – wzrost o ok. 6,9% w stosunku do roku 2013.**
przychody z dopłatami ponad 1 mld euro (4,2 mld zł).
- ▶ **Certyfikacja Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji,**
zgodnego z wymaganiami ISO/IEC 27001:2005 w zakresie organizacji i przeprowadzania gier liczbowych i loterii.
- ▶ **Ekstra Pensja**
pierwsza gra liczbową z segmentu Win for Life (wygrana 5 tys. zł co miesiąc przez 20 lat) – najlepszy debiut produktu od dwudziestu lat.
- ▶ **Loteria Wielka Czwórka,**
pierwsza zdraпка wydana jednocześnie w 4 krajach: Polsce, Czechach, Słowacji i na Węgrzech.
- ▶ **75-lecie Toru Wyścigów Konnych na Służewcu.**
- ▶ **LOTTO Mecenaszem Polskiego Sportu 2013**
w plebiscycie Przeglądu Sportowego i TVP.

Nasze otoczenie

Nasze otoczenie biznesowe reguluje ustawa o grach hazardowych z 2009 r. Określa ona warunki urządzania i zasady prowadzenia działalności w zakresie gier losowych, zakładów wzajemnych i gier na automatach. Grami losowymi są gry o wygrane pieniężne lub rzeczowe, których wynik zależy od losowości. Zakładami wzajemnymi są zakłady o wygrane pieniężne lub rzeczowe, polegające na odgadywaniu wyników sportowego współzawodnictwa lub zaistnienia zdarzeń. Gry na automatach to gry na urządzeniach, zawierające element losowości. Prowadzenie działalności w zakresie gier liczbowych, loterii pieniężnych i gry telebingo stanowi monopol państwa. Inne rodzaje gier, zakładów, turniejów i loterii wymagają odpowiedniej koncesji lub zezwolenia Ministerstwa Finansów lub izby celnej. Urządzanie gier na automatach dozwolone jest wyłącznie w kasynach gry. Do końca 2015 r. wygasną ostatnie koncesje wydane przed zmianą ustawodawstwa. W Polsce zakazane jest urządzanie gier losowych przez internet oraz uczestniczenie

w nich, z wyjątkiem zakładów wzajemnych. Polskie uwarunkowania prawne są restrykcyjne przestrzegane przez Totalizator Sportowy. Jako jedyny podmiot na polskim rynku corocznie odprowadzamy do budżetu państwa miliardowe kwoty z tytułu należnych podatków i obowiązkowych dopłat na fundusze celowe. Ze środków tych finansowane są budowy i remonty licznych obiektów sportowych, a także wydarzenia kulturalne i sportowe.

Strategia i ryzyko biznesowe

Optymalizujemy prowadzone działania produktowe i komunikacyjne, rozwijamy sieć sprzedaży. Opracowując i weryfikując naszą strategię rozwoju, prognozujemy zmiany rynkowe i reagujemy na nie. W szczególności bierzemy pod uwagę możliwość zmiany otoczenia prawnego, prognozowany wzrost nielegalnego segmentu hazardu internetowego, potencjalną zmianę sytuacji ekonomicznej oraz czynniki losowe, jak liczba kumulacji. Nasza strategia na najbliższe lata uwzględnia te wyzwania.

Nasi gracze

Profil gracza LOTTO

Co drugi dorosły Polak grywa w gry LOTTO. Największą popularnością cieszy się niezmienne Lotto z 90 proc. udziałem wśród graczy i 50 proc. udziałem w populacji dorosłych Polaków. Co dziesiąty Polak grywa w Multi Multi oraz w Zdrapki. Nasi gracze postrzegają gry LOTTO jako „rozrywkę dla wszystkich”. Głównym motywem gry jest dla nich chęć zabawy. Wierzą też w szczęście i lubią marzyć o tym, co zrobią z wygraną. W gry LOTTO częściej grają mężczyźni, mieszkańcy miast. Zazwyczaj grają indywidualnie – wyjątkiem są Zdrapki. Zwiększa się odsetek grających na chybił trafił, a także liczba grających w Lotto i Multi Multi w opcji z Plusem. Źródło: Badanie Rynek gier liczbowych i loterii pieniężnych, IQS, 2014 r.

Oczekiwania graczy

Od kilku lat dostrzegamy znaczącą zmianę w wymaganiach i zachowaniach klientów. Istnieje coraz większe oczekiwanie, że gry i loterie dostępne będą w dowolnym momencie i w dowolnym czasie. Odpowiedzią na to jest poszerzenie sieci sprzedaży, ale również zwiększenie liczby gier dostępnych codziennie. Oprócz zmiany częstotliwości gry gracze oczekują też innowacji produktowych oraz nowych kanałów dystrybucji, jak internet.

Komunikacja

By lepiej reagować na potrzeby rynku oraz przekazywać rzetelne i pełne informacje dotyczące naszych produktów, prowadzimy odpowiedzialną komunikację, by marka LOTTO nadal była synonimem bezpiecznej i ciekawej rozrywki.

Czerpiąc z tradycji, patrzymy w przyszłość

W kampaniach marketingowych podkreślamy połączenia pomiędzy nową marką parasolową LOTTO i tradycyjnymi wartościami Totalizatora Sportowego, krajowego operatora loterii. Silna marka parasolowa LOTTO ze spójnym portfelem marek produktowych wykorzystuje swoje mocne strony i przyczynia się do wzrostu sprzedaży. Zachowujemy, w odświeżonej formie, tradycyjne logo Totalizatora Sportowego – łącznika 60-letniej tradycji. Marka korporacyjna Totalizator Sportowy to nazwa znana od pokoleń. Świadomość klientów, tradycja, odpowiedzialność i zaufanie, jakie za nią stoją, budują wizerunek firmy. Totalizator Sportowy to spółka szlachetna, poważna, ale też dynamiczna. To wieloletni partner polskiego sportu i kultury.

Kampania LOTTO: Gramy dla sportu i kultury

Kampania była pierwszą prowadzoną na tak szeroką skalę akcją wizerunkową marki, skupioną na promocji wsparcia, jakiego klienci Totalizatora Sportowego udzielają polskiemu sportowi i polskiej kulturze. Intensywna kampania mediowa rozpoczęła się w listopadzie 2013 i trwała do końca roku. Swoim zasięgiem objęła prasę, telewizję, internet, outdoor oraz kina, a także konkurs na stronie lotto.pl. Celem kampanii było pokazanie wsparcia, jakiego każdego roku gracze LOTTO udzielają polskiemu sportowi i kulturze. Kampania była kontynuowana w roku 2014 kontekstowymi odsłonami spotów oraz layoutów – w ramach wydarzeń, których marka LOTTO była partnerem.

Nasza oferta

Sukces ostatnich lat jest efektem działań służących optymalizacji oferty produktowej przy istniejących ograniczeniach prawnych i już rozbudowanym portfelu produktów. Poważne zmiany, związane z odświeżeniem portfela i repozycjonowaniem produktów rozpoczęły się dwa lata temu. Wprowadzone modyfikacje miały na celu zwiększenie atrakcyjności produktów i dotarcie z nimi do jeszcze większej grupy klientów. Wprowadzone zmiany zaowocowały znaczącym wzrostem sprzedaży. Zmianą zostały poddane w pierwszej kolejności Keno i Mini Lotto następnie jedyna loteria terminalowa w portfelu Kaskada. W istotny sposób rozwinęliśmy wachlarz oferowanych Zdrapek. Wprowadziliśmy grę liczbową Ekstra Pensję, która na nowo zdefiniowała pojęcie wielkiej wygranej oraz uzupełniła kalendarz losowań, dając graczom możliwość praktycznie codziennie sięgać po marzenia. Kluczowe dla powodzenia powyższych działań było dobre rozpoznanie potrzeb klienta, tego co rzeczywiście w poszczególnych produktach jest dla graczy istotne oraz pogłębiona analiza potencjalnych skutków możliwych do wprowadzenia rozwiązań. Wdrażane nowości stanowiły znakomity pretekst dla komunikacji, a aktywna sieć sprzedaży potrafiła je wykorzystać jako środek do zachęcenia do gry nowych klientów. Ostatnimi działaniami było repozycjonowanie Multi Multi, co również wpłynęło pozytywnie na efekty finansowe.

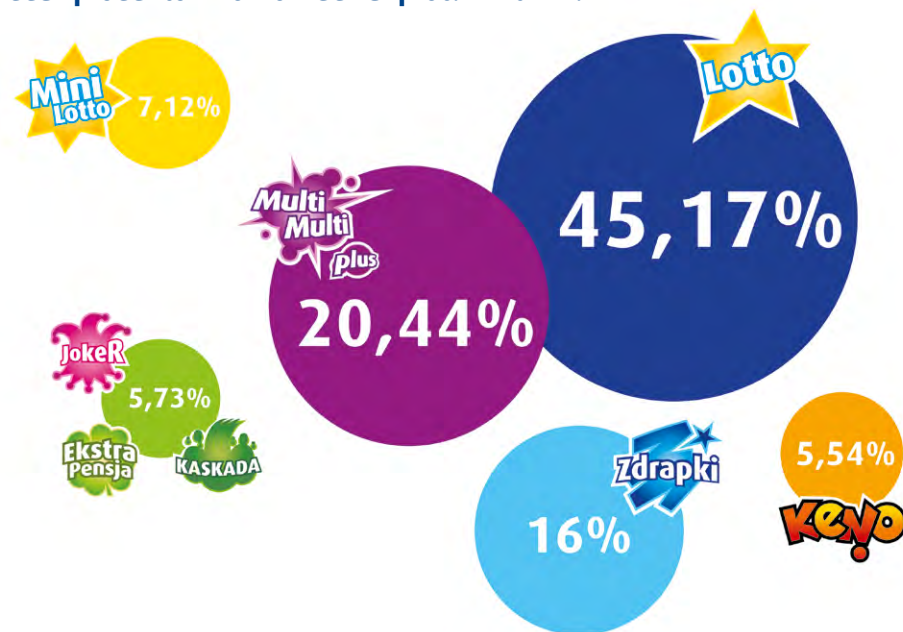
Konrad Komarczuk, Dyrektor Departamentu Innowacji i Rozwoju Produktów

Portfel produktów

Totalizator Sportowy posiada portfel gier dostosowany do potrzeb polskiego rynku. Staramy się różnicować gry na poziomie zaangażowania klienta. Takie gry, jak Kaskada oraz złotówkowe Zdrapki są proste i nie wymagają niczego poza wykupieniem udziału. Z kolei Multi Multi, gra której popularność stanowi ewenement na skalę światową, a także Zdrapki o rozbudowanym scenariuszu

gry, np. Krzyżówka, stanowią dla wielu graczy najciekawszą rozrywkę. W ostatnich latach rozszerzyliśmy również zakres cenowy naszych produktów. W Zdrapki można zagrać już za złotówkę. W grach liczbowych mamy zarówno Mini Lotto za 1,25 zł, jak i Ekstra Pensję za 5 zł, a część graczy regularnie decyduje się na grę o 25 mln zł w Multi Multi Plus. Na taki zakład trzeba przeznaczyć 50 zł.

Sprzedaż produktów LOTTO – udział proc. w 2014 r.

LOTERIADA

Wakacyjna loteria, obecna na rynku od kilku lat. By wziąć udział w losowaniu samochodów i tabletów, wystarczy kupić dowolne produkty z oferty LOTTO za minimum 5 zł.

Studio LOTTO i losowania w internecie

Od maja 2013 r. wieczorne losowania gier LOTTO można oglądać codziennie o godz. 21:40 w TVP Info. Wszystkie losowania naszych gier są emitowane na żywo. Wyniki losowań można również sprawdzić w każdym punkcie sprzedaży. Na stronie www.lotto.pl codziennie o godz. 14:00 oraz 21:40 emitujemy wszystkie losowania naszych gier na żywo, a jeszcze przez 7 dni można obejrzeć losowanie w archiwum losowań.

Sieć sprzedaży

Posiadamy ponad 14 300 punktów sprzedaży w całym kraju. Planujemy jej powiększenie do blisko 15 000 punktów na koniec 2015 roku. Gry LOTTO są do kupienia w sieci 820 kolektur opatrzonych logo LOTTO, a także w wybranych hipermarketach. Rozwijamy i doskonalimy naszą sieć sprzedaży. W 2014 r. powstało 61 Kolektur Wzorcowych. Są to

punkty usytuowane głównie w centrach handlowych i centrach miast. Jesteśmy właścicielem 300 terminali samoobsługowych LVM. Od listopada 2014 w terminalach można samodzielnie kupić zakłady gier liczbowych na chybił trafił. Współpracujemy z 19 partnerami sieciowymi. Prowadzimy regularne szkolenia dla naszych sprzedawców. Posiadamy nowoczesne rozwiązania technologiczne i unikalny rozproszony system sprzedaży, pozwalający na zawarcie transakcji w czasie poniżej 2 sekund. System jest na bieżąco aktualizowany w celu spełniania oczekiwań graczy, wdrażania innowacji produktowych oraz zapewnienia pełnego bezpieczeństwa. Rocznie wdrażanych jest ok. 80 zmian systemowych.

Wysokie standardy

Priorytetem przy wprowadzaniu innowacji jest bezpieczeństwo graczy. Opracowaliśmy i przyjęliśmy standardy bezpieczeństwa, by minimalizować potencjalne ryzyka. Weryfikacją prowadzonych przez nas działań i uznaniem dla nich są certyfikaty branżowe odpowiedzialnej gry, przyznane przez European Lotteries (EL) i World Lottery Association (WLA).

Gry i loterie LOTTO

Lotto oraz Lotto Plus. Szansa na spełnienie wszystkich marzeń. To najpopularniejsza gra losowa w Polsce. Średnio co tydzień ktoś zostaje milionerem. Pula na „szóstki” to minimum 2 mln zł, ale dzięki kumulacji potrafi przekroczyć 50 mln zł. Typuje się 6 z 49 liczb. Lotto Plus zwiększa szanse na wygraną – wytypowane liczby biorą udział w dodatkowym losowaniu miliona zł, a główna wygrana jest gwarantowana. Losowania we wtorki, czwartki i soboty.

Mini Lotto. To marzenia w mniejszej skali. Ale wygrać można nawet 300 tys. zł. Typuje się 5 z 42 liczb. Wygrywa się za trafienie 3, 4 lub 5 z 42 wylosowanych liczb. Losowania odbywają się od poniedziałku do soboty. W tej najtańszej z oferowanych gier liczbowych pada najwięcej wygranych I stopnia.

Keno. Losowanych jest 20 z 70 liczb. Gracz obstawia maksymalnie 10 z nich oraz określa stawkę, za jaką gra. Szansa na wygraną codziennie co 5 minut. Losowania można oglądać na monitorach w większości punktów LOTTO.

Kaskada. Jedyna w naszej ofercie loteria terminalowa. Można wygrać nawet 250 tys. zł. Gracz otrzymuje unikalny los z dwoma zestawami niepowtarzalnych kombinacji 12 liczb od 1 do 24. Losowania odbywają się od poniedziałku do niedzieli.

Ekstra Pensja. Najnowsza gra, w której do wygrania jest 5 tys. zł miesięcznie przez 20 lat. Typuje się 5 liczb z 35 i 1 liczbę z 4. Losowania w każdą środę oraz niedzielę.

Multi Multi oraz Multi Multi Plus. Daje szansę na wygranie 25 mln zł dwa razy dziennie. Losowanych jest 20 z 80 liczb. Można obstawić do 10 liczb oraz wybrać mnożnik stawki. Od ich ilości zależą szanse na wygraną i jej wysokość. Multi Multi Plus powiększa wygraną, a także szansę na nią. Plusem jest zawsze ostatnia w kolejności z wylosowanych 20 liczb. Gracz ustala ilość liczb, stawkę i liczbę losowań. Losowania odbywają się dwa razy dziennie.

Zdrapki. W kolekturach dostępnych jest obecnie ponad 40 rodzajów Zdrappek. Ich oferta jest cyklicznie aktualizowana. Rocznie wprowadzanych jest do sprzedaży ponad 30 nowych Zdrappek. Najwyższa wygrana w Zdrapkach to milion złotych w Giga Cash. Cena losu od 1 zł do 10 zł.

Joker. Kumulacyjna gra liczbową, w której wygrane sięgają kilku milionów złotych. Losowanych jest 1 z 36 i 4 z 50 liczb.

Wyścigi konne na warszawskim Służewcu

Tor Wyścigów Konnych Służewiec to jeden z najpiękniejszych tego typu obiektów na świecie. Kompleks zbudowany w latach 30. ubiegłego stulecia jest wpisany do rejestru zabytków i podlega ochronie konserwatorskiej. Od 2008 roku Totalizator Sportowy dzierżawi Tor, co zapewnia ciągłość funkcjonowania warszawskiego hipodromu. Totalizator Sportowy organizuje wyścigi konne.

Prowadzimy prace modernizacyjne w celu rewitalizacji najważniejszych elementów infrastruktury wyścigowej i budowlanej, aby przywrócić blask niezwyklej architektury Toru. Naszym nadrzędnym celem jest stałe podnoszenie poziomu, zarówno sportowego, jak i organizacyjnego, co pomoże w przywróceniu mody na wyścigi konne oraz zachęci widzów do cotygodniowej obecności na Torze.

Tor Służewiec od kilkudziesięciu lat gromadzi w trakcie sezonu zarówno rzesze pokoleń warszawiaków, jak i turystów z kraju i z zagranicy. Weekendowa wycieczka na służewiecki tor to znakomita okazja do spędzenia chwili z dala od wielkomiejskiego zgiełku, gdzie można odpocząć, a równocześnie przeżyć sportowe emocje związane z rywalizacją dżokejów i koni. Tor Służewiec jest również miejscem organizacji licznych imprez komer-

cyjnych, w tym sportowych. Sezon wyścigów trwa od kwietnia do listopada.

2013 rok:

- ▶ 56 dni wyścigowych;
- ▶ 474 gonitwy, w tym:
  - ▶ 268 gonitw koni pełnej krwi angielskiej;
  - ▶ 9 gonitw płotowych;
  - ▶ 175 gonitw koni czystej krwi arabskiej;
  - ▶ 22 gonitwy kłusaków.

2014 rok:

- ▶ 55 dni wyścigowych;
- ▶ 484 gonitwy, w tym:
  - ▶ 259 gonitw koni pełnej krwi angielskiej;
  - ▶ 8 gonitw płotowych;
  - ▶ 181 gonitw koni czystej krwi arabskiej;
  - ▶ 32 gonitwy kłusaków;
  - ▶ 4 gonitwy dla koni półkrwi.

Do najciekawszych mitingów wyścigowych każdego sezonu zaliczyć należy: Otwarcie Sezonu, Nagrodę Rulera, Galę Derby, Dzień Zjednoczonych Emiratów Arabskich, Nagrodę St. Leger oraz Wielką Warszawską. W każdy weekend, poza letnią przerwą, odbywają się gonitwy przeplatane uroczystymi galami: Derby czy Wielka Warszawska, które gromadzą wyjątkowo liczną publiczność. Nagroda Derby, organizowana w Polsce od 1896 r., a wzorowana na angielskich Derby w Epsom

jest najważniejszą klasyczną gonitwą selekcyjną dla 3-letnich ogierów i klaczy. Natomiast Wielka Warszawska została ustanowiona rok wcześniej, w 1895 roku, przez ówczesnego prezesa Towarzystwa Wyścigów Konnych w Królestwie Polskim – hrabiego Augusta Potockiego. Organizowane są także dni tematyczne, poświęcone różnym krajom, m.in. Dzień Francuski, Dzień Rosyjski, Dzień Czeski oraz Dzień Kubański, którym patronują ambasadorzy tych państw.

Lata 2013-2014 przyniosły wiele znaczących zmian w działalności Toru Wyścigów Konnych Służewiec. Poprawiona została infrastruktura wyścigowa i zacieśniona współpraca z Cheval Français czy partnerami ze Zjednoczonych Emiratów Arabskich. Zostaliśmy również członkiem International Federation of Arabian Horse Racing Authorities – IFAHR. W 2014 roku obchodziliśmy 75-lecie otwarcia Toru oraz 70. Derby na Torze Służewiec. Jestem przekonany, że dalsze zaangażowanie Totalizatora Sportowego wskrzesi modę na wyścigi konne w Warszawie oraz pozwoli przywrócić blask Torowi Wyścigów Konnych Służewiec.

Grzegorz Sołtysiński, Członek Zarządu Totalizatora Sportowego

Zarząd o odpowiedzialności

Wojciech Szpil

Prezes Zarządu

Naszym celem jest wprowadzenie odpowiedzialności społecznej w każdy obszar strategii i objęcie nią każdego aspektu funkcjonowania spółki. Rolą osoby zarządzającej jest tworzenie sprzyjających temu warunków oraz zapewnienie spójności deklaracji i rzeczywistych działań w tym obszarze. Równolegle myślimy więc o maksymalizacji zysku i budowie atrakcyjnego portfolio produktów oraz o dobrych relacjach z graczami i naszym zobowiązaniu do ich ochrony. Tworząc biznes nie tylko respektujemy uwarunkowania prawne, ale sami nakładamy sobie wewnętrzne regulacje. Badamy nasze produkty i odpowiedzialnie prowadzimy komunikację. Dzięki temu nasze gry i loterie dają klientom radość i rozrywkę. Mamy też świadomość, że zmieniamy życie ludzi w całej Polsce, gdyż beneficjentami środków wpłacanych przez spółkę do budżetu państwa w formie dopłat na rzecz sportu, kultury i zdrowia są wszyscy Polacy.

Grzegorz Sołtysiński

Członek Zarządu

Spółka odpowiedzialna społecznie już na etapie budowania strategii uwzględnia relacje z grupami interesariuszy. Wśród kluczowych grup są nasi pracownicy. Ludzie zaangażowani w rozwój spółki są jej największą wartością. W miejscu pracy relacje oparte na partnerstwie, zaufaniu i dialogu procentują i przynoszą korzyść wszystkim zainteresowanym stronom. Pozyskanie pracowników dla wspólnej strategii, tworzenie przestrzeni dialogu i wzajemna uczciwość generują obustronne korzyści. Budują poczucie wspólnego celu, wywołają kreatywność i efektywność, przekładają się na rozwój spółki.

Barbara Sissons

Członek Zarządu

Zrównoważony rozwój spółki każe nam na każdym kroku przywiązywać wagę nie tylko do tego co robimy, ale i do tego, w jaki sposób działamy. Nasze podejście do prowadzonej działalności ma zatem dwa znaczące aspekty. Nie tracimy z oczu celów biznesowych, stawiamy na rozwój, wzrost sprzedaży i zysku. Równie ważny jest sposób, w jaki tworzenie tego zysku się odbywa. Etyczne i transparentne podejście pozwala nam na godzenie interesu właściciela i szerszego interesu społecznego. Odpowiedzialność za wpływ podejmowanych przez nas decyzji na naszych interesariuszy, w tym klientów czy partnerów, jest istotną częścią strategii spółki.

Strategiczne podejście

Wierzymy, że tylko działania prowadzone w poszanowaniu otoczenia, w którym funkcjonujemy mogą przynieść nie tylko ekonomiczny zysk, ale również wartość dodaną dla społeczeństwa. Dlatego wszystkie działania staramy się prowadzić w sposób odpowiedzialny. By robić to jak najlepiej usystematyzowaliśmy nasze podejście poprzez Strategię Zrównoważonego Rozwoju oraz Bezpiecznej Rozrywki.

Podejście strategiczne

Już kilka lat temu opracowaliśmy i wdrażaliśmy pierwszą strategię odpowiedzialności społecznej. Rok 2013 był momentem weryfikacji dotychczasowego podejścia oraz aktualizacji działań planowanych na kolejne lata. Efektem tych prac było opracowanie odświeżonej Strategii Zrównoważonego Rozwoju i Bezpiecznej Rozrywki na lata 2013-2016. Wszystkie działania w swoim założeniu mają wspierać realizację celów biznesowych w poszanowaniu naszego otoczenia. Dokument wskazuje kluczowe obszary odpo-

wiedzialności spółki, na których koncentrujemy nasze działania. Został przygotowany w oparciu o analizę otoczenia zewnętrznego i aktualnych wyzwań biznesowych oraz społecznych, które stoją przed spółką. Przeprowadziliśmy również analizę wewnętrzną w oparciu o dokumenty organizacji oraz spotkania i wywiady z jej kluczowymi przedstawicielami. Uwzględniliśmy wnioski z realizacji pierwszej strategii na lata 2010-2012.

Kluczowe obszary

Strategia Zrównoważonego Rozwoju i Bezpiecznej Rozrywki (CSR) Totalizatora Sportowego na lata 2013-2016 oparta jest na trzech kluczowych obszarach strategicznych oraz na obszarze wspierającym zarządzanie jej wdrożeniem.

Bezpieczna rozrywka

Odnosi się do podstawowej odpowiedzialności rynkowej Totalizatora Sportowego, jakim jest zapewnienie bezpieczeństwa graczom oraz minimalizowanie ewentualnych ryzyk

Kluczowe obszary CSR w spółce

społecznych. Jest to temat szczególnie ważny w kontekście europejskich i światowych standardów, które spełnia spółka. Działania realizowane w ramach tego obszaru mają wspierać osiągnięcie takich celów, jak:

- przygotowanie na nowe wyzwania biznesowe;
- odpowiedzialna sprzedaż;
- tworzenie warunków do bezpiecznej i odpowiedzialnej rozrywki.

Znaczący członek społeczeństwa

Zaangażowanie społeczne to istotny obszar dla organizacji, która od początku swojej działalności wspiera rozwój polskiego społeczeństwa. Obszar ten jest również związany z działalnością Fundacji LOTTO Milion Marzeń i podejmowanymi przez nią działaniami społecznymi. Nasz główny cel to:

- dalsze wspieranie polskiego sportu i kultury.

Profesjonalna organizacja

Dla realizacji celów biznesowych niezbędne jest zbudowanie profesjonalnej organi-

zacji, opartej na etyce i wartościach, stwarzającej pracownikom możliwości rozwoju i umiejętnie wykorzystującej potencjał wynikający z różnorodności pracowników. Ważne jest budowanie relacji z partnerami biznesowymi w oparciu o zaufanie i szacunek. Nasze główne założenia w tym obszarze to:

- działania oparte na etyce;
- budowa profesjonalnej organizacji;
- wykorzystanie potencjału różnorodności.

Obszarem wspierającym działania w wymienionych obszarach jest efektywne zarządzanie, monitoring oraz cykliczne raportowanie. W kolejnych obszarach przedstawiamy konkretne działania realizowane w ramach strategii CSR.

Struktura zarządzania strategią CSR

We wdrażanie Strategii Zrównoważonego Rozwoju i Bezpiecznej Rozrywki Totalizatora Sportowego zaangażowane są osoby na różnych poziomach i w różnych jednostkach organizacji.

Dialog z interesariuszami

Oczekiwania interesariuszy

Prowadząc prace nad strategią CSR, jak też przygotowując się do opracowania kolejnego Raportu odpowiedzialności społecznej, chcieliśmy poznać opinie kluczowych dla nas interesariuszy. Uważamy, że dzięki temu możemy rozwijać i doskonalić prowadzone przez nas działania. W czasie prac nad strategią dokonaliśmy identyfikacji najważniejszych grup z punktu widzenia naszej spółki. Było to dla nas niezwykle cenne i pomocne podczas procesu wypracowywania zakresu raportowanych danych według GRI G4 w wersji Core.

Dialog z interesariuszami – AA1000SES

W naszych planach i działaniach uwzględniamy głos interesariuszy. W listopadzie 2014 roku odbyła się sesja dialogowa z przedstawicielami naszych głównych grup interesariuszy, oparta na standardzie AA1000SES. Na sesję zewnętrzną zaprosiliśmy przedstawicieli administracji rządowej, NGO, dostawców, partnerów biznesowych i beneficjentów. Podczas sesji wewnętrznej spotkaliśmy się w gronie pracowników i współpracowników. Poznali-

śmy uwagi i opinie ważnych dla nas instytucji i osób.

Rezultat warsztatów

Niniejsza publikacja jest wypadkową naszych dotychczasowych doświadczeń przy opracowywaniu raportów oraz efektem przeprowadzonych sesji. Poprzez zestawienie oczekiwań zewnętrznych oraz wewnętrznych interesariuszy, a następnie zderzenie ich z systemami gromadzonych przez spółkę danych wybraliśmy wskaźniki, które najpełniej przedstawiają funkcjonowanie Totalizatora Sportowego. Skupiamy się na trzech kluczowych obszarach, kontynuując wcześniej podjęte zobowiązanie raportowania. W stosunku do poprzednich raportów zdecydowaliśmy się na nieprzedstawianie danych dotyczących zużycia surowców oraz zarządzania odpadami. Wynika to między innymi z rodzaju prowadzonej działalności. Raport przedstawia też najważniejsze osiągnięcia i aktualne wyzwania, przed którymi stoi organizacja i które widzi jako istotne w perspektywie najbliższych lat. To efekt dyskusji, prac analitycznych i koncepcyjnych wielu grup związanych ze spółką.

Kluczowe aspekty raportowania wg obszarów

Bezpieczna rozrywka			
Tematy	Aspekt GRI	Oddziaływanie aspektu we-wnątrz organizacji	Oddziaływanie aspektu na ze-wnątrz organizacji
Edukacja pracowników i sprzedawców, odpowiedzialna sprzedaż	Bezpieczeństwo i zdrowie klientów	✓	✓
Dialog z klientami, analiza potrzeb i badania satysfakcji, standard obsługi klienta, wdrażanie innowacyjnych rozwiązań technologicznych	Etykietowanie produktów i usług	✓	✓
Odpowiedzialna reklama, świadomość marki	Komunikacja marketingowa	✓	✓
Bezpieczeństwo danych klienta	Poufność informacji klienta	✓	✓
Przygotowanie się na nowe wyzwania biznesowe	Strategia i analiza	✓	
Wyniki finansowe firmy	Wyniki ekonomiczne	✓	✓
Działalność firmy zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi	Zgodność z regulacjami	✓	✓

Znaczący członek społeczeństwa			
Tematy	Aspekt GRI	Oddziaływanie aspektu we-wnątrz organizacji	Oddziaływanie aspektu na ze-wnątrz organizacji
Dialog z interesariuszami	Mechanizmy postępowania w odniesieniu do skarg dotyczących wpływu na społeczeństwo	✓	✓
Bezpośredni i pośredni wpływ ekonomiczny	Pośredni wpływ ekonomiczny	✓	✓
Obszary wsparcia Fundacji LOTTO Milion Marzeń, sponsoring sportu, współpraca z organizacjami pozarządowymi, realizacja programów na rzecz rozwoju społeczności	Społeczność	✓	✓

Profesjonalna organizacja			
Bezpieczne warunki pracy	Bezpieczeństwo i higiena pracy	✓	
Rozwój i utrzymywanie pracowników w firmie	Edukacja i szkolenia	✓	
Ład korporacyjny, etyka i monitorowanie przestrzegania zasad	Etyka i integralność	✓	✓
Przeciwdziałanie korupcji	Korupcja	✓	
Relacje z partnerami biznesowymi	Praktyki w zakresie zamówień	✓	✓
Zarządzanie różnorodnością	Różnorodność i równość szans	✓	
Warunki zatrudnienia	Zatrudnienie	✓	

Tradycja dialogu

Staramy się wsluchiwać w głos naszego otoczenia. Pierwszą sesję dialogową przeprowadziliśmy ponad pięć lat temu. Wymiana opinii i poznanie oczekiwań pozwalają podejmować bardziej efektywne decyzje biznesowe i minimalizować ryzyko kryzysu. Dla

każdej ze zidentyfikowanych grup interesariuszy mamy opracowane odpowiednie kanały komunikacji. Formy angażowania interesariuszy to: komunikacja (forma i język dopasowane do grup), konsultacje (w celu poznania opinii), partnerstwo (wspólne projekty) i dialog.

	Klienci strony internetowe, kolektury, punkty sprzedaży, infolinia, media, badania marketingowe, kontakt mailowy, listowny i telefoniczny
	Beneficjenci strona internetowa, raport, spotkania, media, korespondencja, fundacja
	Organy nadzorujące raportowanie roczne, spotkania, korespondencja
	Właściciel – Ministerstwo Skarbu Państwa raportowanie roczne, spotkania, korespondencja
	Fundacja LOTTO Milion Marzeń spotkania, konsultacje, partnerstwo, dialog
	Dostawcy i partnerzy biznesowi indywidualne spotkania, korespondencja, szkolenia i egzaminy zawodowe, badania
	Media informacje prasowe, komentarze, wywiady, odpowiedzi prasowe, konferencje i briefingi, strona internetowa i raport
	Społeczności lokalne spotkania, współpraca z organizacjami pozarządowymi, wsparcie imprez lokanych
	Pracownicy spotkania, wyjazdy szkoleniowe, konsultacje wewnętrzne, strona internetowa, intranet, wolontariat
	Organizacje partnerskie i branżowe konferencje, regularne kontakty i spotkania

Przykłady komunikacji

Ujawnianie danych niefinansowych, zwłaszcza w oparciu o uznane międzynarodowe standardy, takie jak Global Reporting Initiative, to nadal w Polsce jeszcze praktyka kilkudziesięciu firm – liderów w zakresie odpowiedzialności społecznej. Dlatego też warto podkreślić i docenić wysiłek i zaangażowanie Totalizatora Sportowego w przygotowanie kolejnego już raportu odpowiedzialności społecznej spółki. Warto docenić zarówno efekt końcowy prac – czyli sam raport, jak też sposób jego przygotowania – zdefiniowanie i wybór treści do raportu przy udziale szerokiego grona interesariuszy firmy zaproszonych do dialogu.

Aleksandra Stanek-Kowalczyk, Deloitte

Badania satysfakcji klientów

W cyklu dwuletnim prowadzimy badania Usage & Attitude (użytkowanie i nastawienie). Jest to przekrojowe badanie prowadzone na reprezentatywnej próbie dorosłych Polaków. Dotyczy ono nastawienia do firmy Totalizator Sportowy, gier LOTTO i zwyczajów z nimi związanych. Na jego podstawie planowane są strategie dotyczące portfolio produktów w taki sposób, który lepiej odpowiada na potrzeby i oczekiwania. Od 2012 roku prowadzimy także dwa razy do roku badanie monitorujące postrzeganie poszczególnych gier. Kolejne fale wskazują na utrzymywanie się wysokich poziomów pozytywnych skojarzeń. Zabawa proponowana przez świat gier LOTTO odbierana jest jako marzycielska, optymistyczna, rozrywkowa.

Badanie satysfakcji partnerów sieciowych

Monitorujemy w czasie poziom satysfakcji partnerów ze współpracy z Totalizatorem

Sportowym za pomocą ustalonych, porównywalnych w czasie wskaźników, zarówno dla całokształtu współpracy, jak również w poszczególnych jej obszarach. Analizujemy słabe i silne strony relacji. Definiujemy obszary do naśladowania i do poprawy. Kolejne badania satysfakcji partnerów pokazują wzrost zadowolenia z jakości komunikacji oraz ze współpracy. Pozytywnie oceniana jest centralizacja i ujednolicenie procedur, a także opiekunowie dedykowani do opieki nad partnerem. Partnerzy mają bardzo pozytywny stosunek do zmian wizerunkowych (nowoczesna marka LOTTO) i proceduralnych (większa elastyczność i aktywność w podejściu do partnerów). Atutem są dla nich dynamiczne zmiany w ofercie produktowej. Wnioski z ostatnich badań (IQS IX-X 2014) wskazują na niestabnącą wysoką ocenę naszej oferty produktowej oraz zadowolenie ze wsparcia ze strony naszych oddziałów i centrali.

Organizacje odpowiedzialnego biznesu

Global Compact

Inicjatywa Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych. Platforma wymiany doświadczeń i zaangażowania w sferze zrównoważonego rozwoju i społecznej odpowiedzialności biznesu. Inicjatywa bazuje na 10 regułach z zakresu: praw człowieka, standardów pracy, środowiska naturalnego i korupcji. Totalizator Sportowy jest sygnatariuszem GC od 2010 roku.

Forum Odpowiedzialnego Biznesu

Polska organizacja pozarządowa, która od 2000 r. promuje w kraju ideę społecznej odpowiedzialności biznesu. Przystąpienie do grona partnerów strategicznych jest deklaracją długofalowego wspierania rozwoju idei CSR w Polsce oraz rozwijania swoich działań w tym zakresie. Totalizator Sportowy jest partnerem FOB od 2009 r.

Bezpieczna rozrywka

Bezpieczna rozrywka jest jednym z filarów naszych działań marketingowych. Zależy nam na budowaniu długofalowej relacji z graczami, a warunkiem tego jest właśnie bezpieczeństwo. Na każdym etapie – od opracowania koncepcji gry do jej komunikacji – pamiętamy o tym aspekcie. Osoba, która nie jest wystarczająco dojrzała, by grać, nie stanowi dla nas celu działań marketingowych czy sprzedażowych. Dużym osiągnięciem jest znaczny wzrost świadomości, że produkty LOTTO są przeznaczone tylko dla osób pełnoletnich. Dotyczy to zarówno naszych sił sprzedaży, jak i szerszego grona graczy. W kwestiach odpowiedzialności edukujemy również naszych partnerów i wymagamy od nich respektowania naszych standardów. Nasze działania na rzecz odpowiedzialnej gry zostały docenione przez międzynarodowe organizacje branżowe. Spółka została wyróżniona certyfikatem Odpowiedzialnej gry dwóch organizacji European Lotteries and Toto Association oraz World Lotteries Association.

Aleksandra Piszczorowicz, Dyrektor Departamentu Promocji i Marketingu

Bezpieczna rozrywka z LOTTO

Zapewniamy milionom Polaków dobrą zabawę i pomagamy realizować marzenia. Nasze działania cechuje odpowiedzialność i troska o bezpieczeństwo graczy. Wprowadzenie nowego produktu LOTTO jest poprzedzone badaniami. Analizujemy nie tylko oczekiwania konsumentów, ale także wpływ społeczny gry. Gry i loterie mają przejrzyste i łatwo dostępne regulaminy. Analizując zagrożenia społeczne, współpracujemy z ekspertami i opieramy się na badaniach. Promocja i reklama uwzględniają nie tylko ograniczenia prawne, ale również szersze autoregulacje. Edukujemy sprzedawców oraz klientów. Monitorujemy i raportujemy efekty działań. Wiele projektów realizujemy we współpracy z Fundacją LOTTO Milion Marzeń. Spełniamy najwyższe

europejskie i światowe standardy i wymagania stawiane firmom loteryjnym.

Gracze 18+

Gry liczbowe i loterie pieniężne są bardzo atrakcyjną formą rozrywki, nie jest ona jednak dostępna dla wszystkich. Produkty LOTTO nie są przeznaczone dla osób niepełnoletnich. Informuje o tym naklejka 18+, umieszczona w widocznym miejscu w punkcie sprzedaży. Konsekwentnie chronimy młodzież. Jeśli wiek gracza budzi wątpliwości, pytanie o dowód tożsamości jest obowiązkiem kolektora. Przestrzegamy zakazu angażowania dzieci w grę. Do tego zalicza się wypełnianie kuponu czy wybór Zdrapki. Odpowiedzialne działanie kolektorów w tym zakresie buduje bezpieczeństwo i zaufanie naszych klientów.

Odpowiedzialność za produkt

Międzynarodowa współpraca i wymiana wiedzy

Przygotowujemy się na nowe wyzwania biznesowe. Uczestniczymy w prestiżowych, międzynarodowych inicjatywach z zakresu społecznej odpowiedzialności i bezpiecznej rozrywki. Bierzymy udział w konferencjach, które umożliwiają wymianę wiedzy z innymi loteriami. Rozwijamy współpracę międzynarodową poprzez aktywne uczestniczenie w inicjatywach dwóch organizacji branżowych: European Lotteries i World Lottery Association. Oba stowarzyszenia promują odpowiedzialną grę i wprowadziły w tym obszarze certyfikację.

World Lottery Association (WLA) to organizacja zrzeszająca firmy loteryjne z całego świata. W ramach promocji odpowiedzialności społecznej biznesu WLA wprowadziło ramy Odpowiedzialnej gry. Działania Totalizatora Sportowego w tym obszarze zostały wysoko ocenione. Od 2009 r. posiadamy pierwszy stopień certyfikacji, a od 2010 trzeci. W roku 2013 spółka uzyskała najwyższy, czwarty stopień Odpowiedzialnej gry WLA (Responsible Gaming). Więcej: www.world-lotteries.org.

European Lotteries (EL) to niezależna organizacja zrzeszająca loterie europejskie.

Członkowie EL przekazują środki na działania pożytku publicznego i podejmują działania na rzecz odpowiedzialnej gry. Organizacja promuje zrównoważony rozwój oraz społeczną odpowiedzialność biznesu. Tworzy platformę dialogu umożliwiającą wymianę wiedzy oraz dobrych praktyk pomiędzy swoimi członkami. Maj 2013 to historyczny moment dla naszej spółki – po raz pierwszy otrzymaliśmy certyfikat Responsible Gaming European Lotteries, czyli najwyższe międzynarodowe wyróżnienie branży w tym obszarze. Prezes Totalizatora Sportowego, Wojciech Szpil, zasiadał w latach 2013–2015 w Komitecie Wykonawczym EL oraz w latach 2014–2015 w Komitecie Sterującym EL, ponadto w latach 2013–2015 był przewodniczącym Komitetu Wiedzy i Innowacji, a w latach 2014–2015 został przewodniczącym Grupy Koordynującej działania Public Affairs. Więcej: www.european-lotteries.org.

W październiku 2014 r. odbyło się w Gdańsku European Lotteries & World Lottery Association Security Seminar, na którym debatowało kilkudziesięciu specjalistów reprezentujących 21 firm loteryjnych z całego świata. Gospodarzem spotkania był Totalizator Sportowy.

WORLD LOTTERY ASSOCIATION
CERTIFIED
WLA RESPONSIBLE GAMING
FRAMEWORK
LEVEL 4 / VALID UNTIL 2016

Odpowiedzialne podejście

Rzetelna informacja i przejrzystość działań

Kompleksowa i rzetelna informacja o grach i loteriach, w tym regulaminy, zasady oraz tabele wygranych, dostępne są na stronie produktowej www.lotto.pl oraz w kolekturach. Sprzedawcy przechodzą szkolenia produktowe. Jasno i kompleksowo przekazujemy dane, pozwalające graczom na podejmowanie świadomych decyzji. Maszyny losujące i kule posiadają certyfikaty, przechodzą badania techniczne, są rejestrowane w urzędzie celnym. Nadzór nad prawidłowym przebiegiem losowań sprawuje Komisja Kontroli Gier i Zakładów. Losowania w czasie rzeczywistym można oglądać na antenie telewizji oraz w internecie. Regulaminy zatwierdza Minister Finansów. Dbamy o bezpieczeństwo osób odbierających wygrane, chronimy ich dane osobowe.

Odpowiedzialny sprzedawca

Od sprzedawców produktów LOTTO oczekujemy dużej wiedzy branżowej. Nasi kolektorzy znają zewnętrzne przepisy, jak Ustawa o grach hazardowych. Obowiązują ich wewnętrzne regulacje, procedury i regulaminy, jak Standard obsługi klienta oraz Podręcznik Kolektora. Są zobowiązani do ich przestrzegania. Kolektorzy LOTTO, jako osoby mające bezpośredni, codzienny kontakt z klientami, pełnią kluczową rolę w promowaniu właściwych postaw. W jasny sposób udzielają informacji na temat zasad gry.

Odpowiedzialna reklama

Nasze przekazy reklamowe kierujemy wyłącznie do osób pełnoletnich. Nie odwołujemy się do słabości graczy. Z komunikatów płynnie czytelny przekaz: gra dostarczy doskonałej zabawy, ale nie sprawi, że będziesz szczęśliwszy. Pracowników i dostawców usług, np. agencje reklamowe, obowiązują zasady Procedury odpowiedzialnej komunikacji.

Bezpieczny produkt

Wszystkie gry i loterie obecne w portfolio spółki są weryfikowane pod kątem wpływu społecznego, przy użyciu profesjonalnych narzędzi. Nasze działania mają na celu jak najlepszą ochronę graczy. W rezultacie ryzyko dla użytkownika pozostaje na minimalnym poziomie. Produkty weryfikujemy m.in. metodą ASTERiG (narzędzie oceny i pomiaru potencjalnego ryzyka produktów hazardowych). Przyjęta w 2015 roku wewnętrzna procedura zakłada szkolenia dedykowanych pracowników i wprowadza karty produktowe. Sprawdzamy nowe gry i loterie przed ich wdrożeniem, a te już obecne w ofercie kontrolujemy w cyklu półrocznym. Wszystkie produkty zostały zweryfikowane z wykorzystaniem nowego narzędzia analitycznego, które wykazało, że nasze produkty są bezpieczne dla graczy i wyróżniają się pozytywnie na tle innych gier hazardowych.

Baza wiedzy i współpraca akademicka

Od kilku lat Fundacja LOTTO Milion Marzeń prowadzi razem z profesjonalnymi instytucjami badawczymi badania dotyczące ryzyka uzależnienia od hazardu. Fundacja LOTTO zorganizowała kilka konferencji naukowych, które były miejscem wymiany doświadczeń i wiedzy przedstawicieli świata akademickiego i naukowego w obszarze psychoterapii i terapii uzależnień. Fundacja współpracuje z wybitnymi ekspertami, organizacjami i instytucjami z Polski i ze świata.

Edukacja graczy i ich rodzin

Stworzyliśmy i rozbudowujemy kilka kanałów komunikacji, informujących klientów, jak grać odpowiedzialnie. Na stronach Fundacji LOTTO zamieszczamy szereg materiałów edukacyjnych, skierowanych do graczy i osób z ich najbliższego otoczenia. Dane te są aktualizowane i poszerzane. Wszelkie niezbędne informacje dostępne są poprzez infolinię **0 800 100 800** oraz na stronie **www.jakgracodpowiedzialnie.pl**.

Projekt szkoleniowy: Powstrzymać ustawianie meczów

Fundacja LOTTO we współpracy z Fundacją Ekstraklasy i z Ministerstwem Sportu i Tu-

rystyki oraz Komendą Główną Policji zorganizowała w 2014 r. szkolenia dla młodych zawodników we wszystkich Klubach Ekstraklasy. Wzięli w nich udział młodzi piłkarze w wieku 15-18 lat. Projekt ma na celu przeciwdziałanie korupcji w sporcie.

Konkurs na najlepsze prace magisterskie

W styczniu 2013 roku zakończył się konkurs na najlepszą pracę magisterską o tematyce uzależnień od gier pieniężnych, ogłoszony przez Fundację LOTTO. Był to pierwszy taki konkurs w Polsce. Jego celem było zachęcenie studentów ostatnich lat wydziałów humanistycznych do pogłębienia wiedzy na temat profilaktyki ryzyka uzależnienia od hazardu oraz prowadzenia badań poświęconych osobom zagrożonym ryzykiem uzależnienia od hazardu. W ramach konkursu Fundacja LOTTO współpracowała ze znanymi psychologami: dr Ewą Woydyłło oraz Jackiem Santorskim.

Edukacja pracowników i sprzedawców

Prowadzimy szkolenia wstępne oraz cykliczne, zawierające informacje z zakresu bezpiecznej rozrywki i odpowiedzialnej sprzedaży, które obejmują pracowników i sprzedawców. Opracowujemy materia-

ły szkoleniowe. Do aktualizacji wiedzy wykorzystujemy różnorodne kanały – intranet, dedykowany serwis, kwartalnik dla sprzedawców – Biuletyn Kolektora, drukowane materiały informacyjne. Jednym z ważniejszych materiałów jest 7 zasad bezpiecznej rozrywki, drogowy dla kolektorów w ich codziennej pracy. Przypomina o najważniejszych kwestiach, jak zakaz uczestniczenia w grach dla osób niepełnoletnich. W roku 2013 aż 18 tys. kolektorów odebrało świadectwa potwierdzające ukończenie szkolenia, którego jednym z elementów są informacje z zakresu bezpiecznej rozrywki. W roku 2014 ponad 18,5 tys. osób odebrało świadectwa oraz zaświadczenia o odbytym szkoleniu.

Każdy nowo zatrudniony pracownik w ramach procesu adaptacji przechodzi szkolenie dot. CSR oraz bezpiecznej rozrywki.

Od roku 2012 Fundacja LOTTO Milion Marzeń organizuje cykl szkoleń pt. **Odpowiedzialny sprzedawca**. Projekt adresowany jest do kolektorów fizycznych, prawnych i sieciowych oraz pracowników naszej spółki związanych ze sprzedażą. W trzech edycjach szkolenia przeszkolonych zostało 934 uczestników we wszystkich oddziałach spółki. Szkolenia, organizowane we współpracy z psychologami,

dostarczają wiedzy nt. potencjalnych zagrożeń związanych z hazardem, grania kontrolowanego i problemowego, rozpoznawania symptomów, komunikacji i reagowania w nietypowych sytuacjach. Sprzedawcy szkoleni są też w zakresie obowiązujących przepisów prawa.

System oceny i motywowania kolektorów

Posiadamy stosowne zapisy w umowach. Uwzględniamy obszar bezpiecznej rozrywki w cyklicznych badaniach typu tajemniczy klient. Wnioski z kontroli Urzędu Celnego trafiają do oddziałów. Częścią egzaminu wymaganego przy ubieganiu się o certyfikat kolektora jest obszar bezpiecznej rozrywki.

Bezpieczeństwo kolektorów

Dbamy o bezpieczeństwo fizyczne sprzedawców oraz o bezpieczeństwo mienia w kolekturach. Posiadamy sprawdzone procedury w tym obszarze. Pracownicy Biura ds. BHP przeprowadzają coroczne przeglądy stanu technicznego i warunków pracy w kolekturach i salonach sprzedaży. Kolektorzy są szkoleni z zakresu pierwszej pomocy oraz BHP. Uczestniczą w szkoleniach wstępnych i okresowych. W ekstranecie i intranecie udostępniamy filmy instruktażowe.

Gramy dla sportu i kultury

Zaangażowanie Totalizatora Sportowego na rzecz sportu i kultury spółka realizuje na dwa sposoby – przekazując do budżetu państwa kwoty z dopłat od gier liczbowych i loterii pieniężnych, a także angażując środki własne. Wspieramy imprezy sportowe, które budzą emocje całej Polski. Obejmujemy mecenatem wydarzenia z obszaru kultury wysokiej i popularnej. Angażujemy się często w ambitne i prestiżowe projekty, jak partnerstwo strategiczne przy multimedialnym pokazie Muzeum Utracone czy mecenat nad festiwalem Ludwiga van Beethovena. Sponsorowaliśmy Polską Reprezentację Olimpijską w Soczi. Stworzyliśmy autorski program wspierania utalentowanych sportowców Szkoła Mistrzów LOTTO. Możemy pochwalić się uporządkowanymi zasadami sponsoringu oraz transparentnymi działaniami Fundacji LOTTO Milion Marzeń.

Agnieszka Libor, Dyrektor Biura PR i Komunikacji

Totalizator Sportowy pełni niezwykle ważną rolę rozwoju polskiego społeczeństwa. Współtworzymy budżet państwa zarówno poprzez płacone podatki, jak też przez przekazywanie dopłat z gier LOTTO. Oprócz tego angażujemy się w wiele projektów sportowych oraz kulturalnych. Dodatkowo w uporządkowanej formie, poprzez Fundację LOTTO Milion Marzeń, prowadzimy działalność dobroczynną, wspierając starannie wybrane inicjatywy ogólnopolskie i lokalne.

Miliardy wpływów do budżetu

Rokrocznie przekazujemy w formie podatków znaczące kwoty, które stają się funduszami publicznymi, zagospodarowywanymi przez państwo. To także nasz wkład ekonomiczny w rozwój Polski.

Dopłaty na fundusze celowe – sport, kultura i zdrowie

Jesteśmy jedynym podmiotem na polskim rynku, którego działalność wiąże się z ustawowym obowiązkiem odprowadzania pieniędzy na fundusze celowe, zasilające budżety: Ministerstwa Sportu i Turystyki, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Ministerstwa Zdrowia. Każda złotówka wydana na produkty LOTTO to 19 groszy przekazane

na wsparcie sportu i kultury. Ze zgromadzonych w ten sposób środków finansowane są remonty i budowy obiektów sportowych, organizowane imprezy sportowe, szkolenia i wspierane liczne placówki upowszechniające kulturę fizyczną. To także dofinansowanie wielu wydarzeń artystycznych i inicjatyw prozdrowotnych. Totalizator Sportowy nie ma wpływu na wybór celu, na jaki są przeznaczane środki z funduszy celowych.

Kultura i sport

Od lat konsekwentnie wspieramy ambitne i ciekawe projekty kulturalne. Współpracujemy z uznanymi instytucjami kultury. Angażujemy się również w wydarzenia sportowe. Od lat jesteśmy Sponsorem Generalnym Polskiej Reprezentacji Olimpijskiej.

Fundacja LOTTO Milion Marzeń

Na rzecz fundacji korporacyjnej Totalizator Sportowy przekazuje co roku darowiznę. Fundacja posiada uporządkowane, ogólnodostępne zasady prowadzenia działań dobroczynnych. Raportuje co roku swoje działania i wydatki. Współpraca pomiędzy spółką a fundacją opiera się na długoterminowych programach na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.

Wsparcie kultury

Trudno przecenić rolę firm zaangażowanych społecznie, gdy poszukujemy źródeł finansowania kultury wysokiej. Mecenat tym różni się od sponsoringu, że nie kończy się na szukaniu obopólnej korzyści, ale ma w sobie element misji. To poczucie odpowiedzialności za dziedzictwo narodowe i europejskie od lat charakteryzuje konsekwentną politykę Totalizatora Sportowego. Świadczy też o kreatywności przedsiębiorstwa. Dzięki zaangażowaniu takich firm mają szansę zaistnieć doniosłe wydarzenia, a Polska zyskuje możliwość promocji własnych artystów oraz goszczenia w naszym kraju wybitnych twórców.

Elżbieta Penderecka, Prezes Stowarzyszenia im. Ludwiga van Beethovena

Bezpośrednio wspieramy działania związane z kulturą i sztuką, wykorzystując własne środki. Trudno sobie wyobrazić funkcjonowanie obszaru kultury bez wsparcia Totalizatora Sportowego i jego graczy. Dotyczy to zarówno kultury wysokiej, jak i powszechnej. Każdego roku bezpośrednio wspieramy realizację projektów szczególnie istotnych dla polskiej kultury. Oto wybrane przykłady takich działań.

18. Wielkanocny Festiwal Ludwiga van Beethovena

Totalizator Sportowy objął mecenatem przegląd muzyki tego genialnego kompozytora. Festiwal zgromadził najstojniejsze orkiestry, zespoły kameralne, europejskich i światowych solistów oraz dyrygentów. Zabrzmiały arcydzieła muzyki poważnej. Po raz pierwszy w Polsce odbyła się gala International Classical Music Award.

Muzeum Utracone

Projekt ma wspomóc Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w odnajdywaniu i odzyskiwaniu utraconych dóbr kultury. Podczas Nocy Muzeów zarówno w roku 2013, jak i 2014 można było zobaczyć multimedialny pokaz dzieł kultury, znajdujących się niegdyś w polskich zbiorach. Totalizator Sportowy był w raportowanym okresie Partnerem Strategicznym projektu.

Nagroda Fryderyki 2014

Od 20 lat jedna z ważniejszych imprez w Polsce i wydarzenie artystyczne promujące rodzimą kulturę. Nagrody przyznaje Akademia Fonograficzna, która zrzesza 1200 artystów, profesjonalistów z branży fonograficznej oraz dziennikarzy muzycznych. Artystom szczególnie zasłużonym dla polskiej kultury muzycznej przyznawana jest Nagroda Złoty Fryderyk (m.in. Irena Santor, Marek Grechuta, Czesław Niemen, Wojciech Kilar). Marka LOTTO była Partnerem Głównym wydarzenia.

19. Międzynarodowy Plenerowy Festiwal Jazz na Starówce

Wizytówka artystyczna i turystyczna stolicy – należy do najpopularniejszych festiwali jazzowych w Polsce. Przez 18 lat istnienia zgromadził ponad pół miliona publiczności. Na festiwalach prezentowali swoje premierowe lub jubileuszowe projekty najwybitniejsi polscy artyści i zespoły takiej klasy, jak Michał Urbaniak, Tomasz Stańko, Leszek Możdżer.

38. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych Gdynia 2013

Gromadzi najwybitniejszych twórców, osobowości polskiego kina i tłumy publiczności. Podczas festiwalu wybierani są nasi kandydaci do Oscara. Przyznawana jest najważniejsza nagroda polskiej kinematografii, Złote Lwy. Partnerem Głównym festiwalu było LOTTO.

Wsparcie sportu

Szkoła Mistrzów LOTTO, którą stworzył Totalizator Sportowy, to wspierała inicjatywa, która wspiera rozwój młodych, zdolnych sportowców, a jednocześnie daje szansę na kontynuowanie kariery przez doświadczonych, utytułowanych zawodników. Uznani mistrzowie mogą w ramach programu przekazać swoje doświadczenie młodszemu kolegom. To jedyny tego rodzaju program w Polsce. Pomoc młodym zawodnikom, którzy zaczynają dopiero swoją karierę, jest bardzo ważna dla rozwoju polskiego sportu. Cieszę się, że swoim bogatym doświadczeniem i wiedzą, zbieranymi przez wiele lat, mogę pomóc w rozwoju swojemu uczniowi i wspólnie możemy odnosić sukcesy.

Krzysztof Hołowczyc, kierowca rajdowy

Totalizator Sportowy powstał przed niemal 60 laty po to, by gromadzić fundusze na rozwój sportu. Misję tę realizujemy z powodzeniem do dziś. Ważne są dla nas wydarzenia, którymi żyje cała sportowa Polska. Wiele z nich możliwych było dzięki zaangażowaniu spółki.

Totalizator Sportowy wieloletnim Sponsorem Generalnym PKOl

Nasz związek z Polskim Komitetem Olimpijskim (PKOl) oraz z ideą olimpijską nie jest jednorazowym zdarzeniem, lecz długofalowym konsekwentnym działaniem na rzecz rozwoju polskiego sportu. Sponsoring zapewnia fundusze na realizację działalności PKOl, w tym udział Polskiej Reprezentacji w Igrzyskach Olimpijskich oraz nagradzanie medalistów olimpijskich, trenerów i związków sportowych. Umożliwia udział naszej reprezentacji w Młodzieżowych Igrzyskach Olimpijskich oraz Europejskich Festiwalach Młodzieży Europy. Również dzięki wsparciu sponsorów PKOl promuje ideę olimpijską i upowszechnia sport, zwalcza doping i edukuje. Wsparliśmy polskich sportowców podczas XXII Zimowych Igrzysk Olimpijskich. Nasi olimpijczycy wrócili do kraju z czterema złotymi medalami, jednym srebrnym i jednym brązowym.

Współpraca z Polskim Związkiem Biathlonu

W 2014 r. LOTTO było z naszymi sportowcami podczas startów w ramach Pucharów Świata, Mistrzostw Europy, Mistrzostw Świata oraz Mistrzostw Polski.

Halowe Mistrzostwa Świata IAAF w Lekkoatletyce, Sopot 2014

Największa na świecie impreza lekkoatletyczna z udziałem ponad 600 sportowców ze 140 krajów. Polacy zdobyli medale: złoty i dwa srebrne. W Ergo Arenie padł również jeden rekord świata – w biegu sztafetowym mężczyzn na 400 metrów. Partnerem narodowym imprezy była marka LOTTO.

LOTTO 5. Warszawski Memoriał Kamili Skolimowskiej

Jedno z największych wydarzeń lekkoatletycznych roku. To również pierwsze zawody lekkoatletyczne rozegrane w 2014 r. na Stadionie Narodowym w Warszawie. Obejrzało je 23 tys. kibiców, a 1,7 mln widzów oglądało transmisję telewizyjną. Memoriał był transmitowany do ponad 60 krajów na całym świecie.

71. Tour de Pologne

Partnerem Strategicznym tego niezwykle popularnego wydarzenia była marka LOTTO.

LOTTO Bydgosia

Wioślarki i wioślarze klubu wywalczyli w 2014 roku siedem medali mistrzostw świata oraz Europy w reprezentacyjnych osadach Polski i po raz 22 z rzędu zwyciężyli w punktacji Drużynowej Mistrzostw Polski. Wspieramy bydgoskich sportowców od ponad 20 lat.

Partner Polskiego Związku Łyżwiarstwa Szybkiego

PZŁS organizuje Mistrzostwa Polski i Puchar Polski oraz przygotowuje kadrę narodową do igrzysk olimpijskich, mistrzostw świata i Europy.

Szkoła Mistrzów LOTTO

Autorski program

Szkoła Mistrzów LOTTO została zapoczątkowana w 2013 roku. Polega na współpracy mistrza sportowego i ucznia. Przynosi pozytywne efekty w postaci satysfakcjonujących wyników na arenie polskiej i międzynarodowej. Szkoła Mistrzów LOTTO to sportowe emocje, rywalizacja i radość wygrywania. To doświadczeni sportowcy z sukcesami na koncie i chęcią dzielenia się swoim doświadczeniem oraz ambitni młodzi ludzie z apetytem na sportowy sukces, otwarci na przygody i naukę płynącą ze współpracy z autorytetami. Obecnie program tworzą trzy zespoły mistrz i uczeń. Więcej informacji: <http://www.szkoламistrzowlotto.pl>.

Duet Hołowczyc i Kaczmarski

Krzysztof Hołowczyc to jeden z najbardziej utytułowanych polskich kierowców rajdowych, mający w swoim dorobku zarówno wielokrotne tytuły Mistrza Polski, Mistrza Europy, jak i udane starty w eliminacjach Mistrzostw Świata (WRC) oraz w legendar-

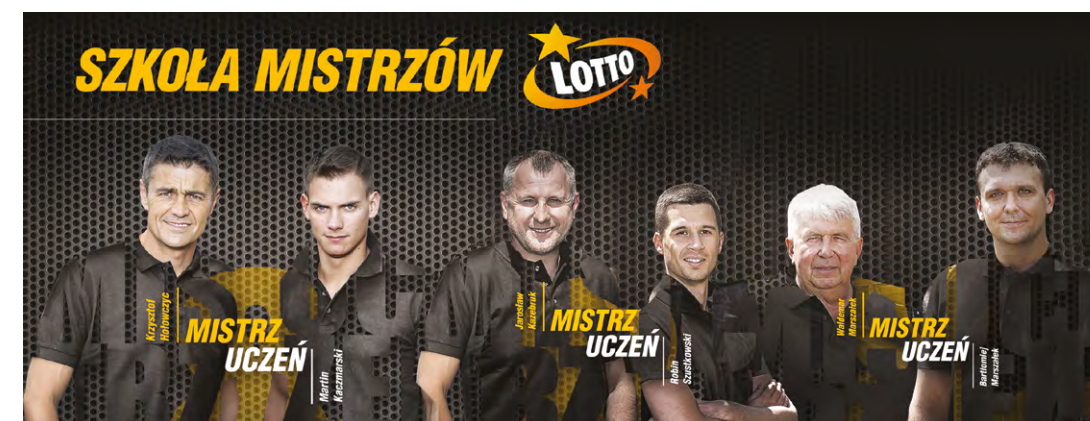
nym **rajdzie Dakar**. Swoim doświadczeniem w ramach programu dzieli się z Martinem Kaczmarskim – młodym i utalentowanym zawodnikiem.

Zespół Kazberuk i Szustkowski

Jarek Kazberuk – kierowca i pilot rajdowy, trener judo (4. dan). Jedyny reprezentant Polski w Camel Trophy '96, uczestnik najtrudniejszych rajdów terenowych Carpat Trophy, Transylwania, Transsyberia, uczestnik 7 rajdów Dakar. W programie pełni rolę mistrza dla młodego i ambitnego zawodnika Robina Szustkowskiego.

Waldemar i Bartek Marszałek

Waldemar Marszałek to jeden z najbardziej utytułowanych motorowodniaków na świecie. Na swoim koncie ma 40 tytułów Mistrza Polski, 6 tytułów Mistrza Świata oraz 4 tytuły Mistrza Europy. Swoim doświadczeniem i wiedzą wspiera syna Bartka, który w swojej karierze planuje sięgnąć po tytuł Mistrza Świata w Królewskiej Klasie Formuły 1 H2O, w której ściga się od 2011 roku.

Fundusze celowe

Środki z dopłat od gier LOTTO na Fundusz Promocji Kultury Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego to 300 mln zł przekazanych w latach 2013-2014.

Dzięki środkom z funduszu możliwa jest realizacja setek projektów rocznie. Jest wśród nich wiele drobnych, lokalnych inicjatyw w każdym z województw. To m.in. wsparcie bibliotek, domów kultury, zespołów ludowych czy drobnych publikacji. To również znane z mediów, prestiżowe wydarzenia i festiwale oraz pomoc największym polskim muzeom.

- ▶ Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach – rozbudowa infrastruktury.
- ▶ Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie – zakup dzieł sztuki.
- ▶ Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie – zakup dzieł sztuki.
- ▶ Muzeum Współczesne we Wrocławiu – zakup dzieł sztuki.
- ▶ Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej Warszawska Jesień.
- ▶ Muzeum Sztuki w Łodzi – zakup dzieł sztuki.
- ▶ Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski – przebudowa.
- ▶ Festiwal Malta w Poznaniu.
- ▶ Miasto Malbork – ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego.
- ▶ Fundacja Cała Polska Czyta Dzieciom – promocja czytelnictwa.

Totalizator Sportowy w latach 2013-2014 przekazał na Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej Ministerstwa Sportu i Turystyki kwotę 1 155 mln zł.

Ze środków funduszu realizowane są inicjatywy sprzyjające rozwojowi kultury fizycznej.

- ▶ Upowszechnianie kultury fizycznej.
- ▶ Szkolenia sportowe oraz organizacja imprez sportowych i rekreacyjnych.
- ▶ Wieloletnie programy rozwoju bazy sportowej, w tym budowa oraz rozbudowa na terenie każdego województwa wielkich i mniejszych obiektów, jak: hale, boiska, sale gimnastyczne, pływalnie, bieżnie, korty tenisowe, lodowiska i stadiony.
- ▶ Utrzymanie i remonty obiektów sportowych w całej Polsce.
- ▶ Dziesiątki znaczących inwestycji rocznie, jak w ostatnich latach:
  - ▶ Hala widowiskowo-sportowa w Toruniu;
  - ▶ kryta pływalnia na Politechnice Opolskiej;
  - ▶ kolej linowa Jaworzyna-Skrzyczne w Szczyrku;
  - ▶ przystań wodna na Wiśle we Włocławku;
  - ▶ sztuczny tor saneczkowo-bobslejowo-skeletonowy w Krynicy-Zdroju.

Wsparcie sportu i kultury w latach 2013 i 2014 z funduszy celowych w podziale na województwa w PLN.

Środki przekazane z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz z Funduszu Promocji Kultury Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na realizację zadań sportowych i kulturalnych.

Źródło danych: MSiT oraz MKiDN. Totalizator Sportowy nie ma wpływu na wybór celu, na jaki są przeznaczane środki z funduszy celowych.

Fundacja LOTTO Milion Marzeń

Naszym fundatorem jest Totalizator Sportowy. We współpracy z nim fundacja opracowała programy na rzecz rozwiązywania wyzwań społecznych, na których koncentruje swoje działania. Działamy w sposób spójny i transparentny. Nasze kluczowe programy dotyczą obszarów: sportu, kultury, wolontariatu pracowniczego, filantropii oraz bezpiecznej rozrywki.

Bartosz Mielecki, Prezes Fundacji LOTTO Milion Marzeń

Fundacja LOTTO Milion Marzeń wypełnia misję społeczną Totalizatora Sportowego. Swoje działania realizuje w sposób przejrzysty i długofalowy. Dzięki szerokiemu spektrum projektów dociera do różnych grup potrzebujących i wspiera je w rozmaitych obszarach życia. Współpraca pomiędzy spółką a fundacją opiera się na długoterminowych programach na rzecz rozwiązywania zdiagnozowanych problemów społecznych. Informacje o programach prowadzonych przez Fundację LOTTO znaleźć można na stronie www.fundacjaotto.pl.

Kumulacja Aktywności

Największy program fundacji w obszarze sportu. Celem jest aktywizacja sportowa młodzieży gimnazjalnej przy wykorzystaniu doświadczenia i autorytetu mistrzów sportu – olimpijczyków, medalistów zawodów krajowych i międzynarodowych. W realizacji drugiej edycji programu zaangażowaliśmy 70 mistrzów sportu, którzy prowadzili systematyczne zajęcia sportowe dla 1 600 gimnazjalistów z całej Polski.

Stypendium na Medal

Stwarza szanse rozwoju dla utalentowanych sportowców. Doskonalą oni swoje umiejętności i podnoszą poziom wyników sportowych, osiągając coraz większe sukcesy. W 2013 roku programem stypendialnym zostało objętych pięć młodych zawodników.

Zostań Olimpijczykiem

Program edukacyjny prowadzony przy współpracy z olimpijczykami. Ich spotkania z dziećmi i młodzieżą w całej Polsce mają na celu aktywizację sportową, poprzez zaszczepienie w młodzieży idei olimpijskich i przekonania o tym, że warto rozwijać jednocześnie ciało i ducha, stawiać sobie cele i konsekwentnie do nich dążyć.

Imprezy sportowe

Inicjujemy i realizujemy projekty promujące powszechne i amatorskie uprawianie sportu, propagujące zdrowy tryb życia, szczególnie wśród dzieci i młodzieży oraz wspierające rozwój sportu. Dla zwiększenia efektywności naszych działań, współpracujemy z Mi-

nisterstwem Sportu i Turystyki oraz Polskim Komitetem Olimpijskim. Włączamy się także w inicjatywy innych organizacji non profit, promujące aktywność fizyczną w społeczeństwie.

1/1 Mistrz i Uczeń

Pierwszy w Polsce program mentoringowy w obszarze kultury, który w innowacyjny sposób stworzył dziesięciu młodym artystom i animatorom kultury szansę na zrealizowanie własnych projektów artystycznych lub społeczno-kulturalnych pod kierunkiem znanych i doświadczonych twórców. Jednocześnie program umożliwił większy dostęp do kultury społecznościom lokalnym, w których żyją i pracują młodzi artyści.

Milion przygód z książką

Projekt miał na celu zwiększenie czytelności wśród dzieci i młodzieży. W ramach akcji wsparciem zostało objętych 100 małych bibliotek publicznych poprzez zwiększenie ich księgozbiorów oraz przekazanie scenariuszy do zajęć z dziećmi i młodzieżą.

Projekty kulturalne

Fundacja LOTTO wspiera inicjatywy organizacji non profit w obszarze upowszechniania dostępu do kultury oraz rozwijania talentów artystycznych. Podejmowane działania mają na celu rozwój młodych artystów i ułatwienie dostępu do kultury, także osobom nie-

pełnosprawnym. Przykładem jest projekt integracyjnych warsztatów dla podopiecznych Fundacji Sedeka, którego celem było rozwijanie talentów artystycznych dzieci i młodzieży. Natomiast XIII Ogólnopolskie Integracyjne Warsztaty Artystyczne pozwoliły 300 osobom niepełnosprawnym umysłowo na rozwijanie umiejętności artystycznych w różnych dziedzinach sztuki.

Filantropia

W sierpniu 2013 roku Fundacja LOTTO Milion Marzeń przyjęła i ogłosiła Zasady filantropii, które określają tryb udzielania wsparcia finansowego i rzeczowego. W 2014 roku fundacja udzieliła wsparcia finansowego 58 projektom organizacji non profit.

Patronat nad ośrodkiem w Helenowie

Mająca niemal stuletnią historię placówka specjalizuje się w edukacji i rehabilitacji niepełnosprawnych dzieci i młodzieży. Z wszechstronnego wsparcia korzysta blisko 180 jej podopiecznych. Współpraca obu organizacji polega na udzielaniu przez fundację LOTTO pomocy finansowej, włączaniu się w organizowanie niektórych działań prowadzonych przez Centrum Helenów oraz zapraszaniu jego podopiecznych do udziału w wybranych programach i projektach realizowanych przez fundację. Celem partnerstwa jest pokonywanie barier społecznych i integracja wychowanków Helenowa ze społeczeństwem.

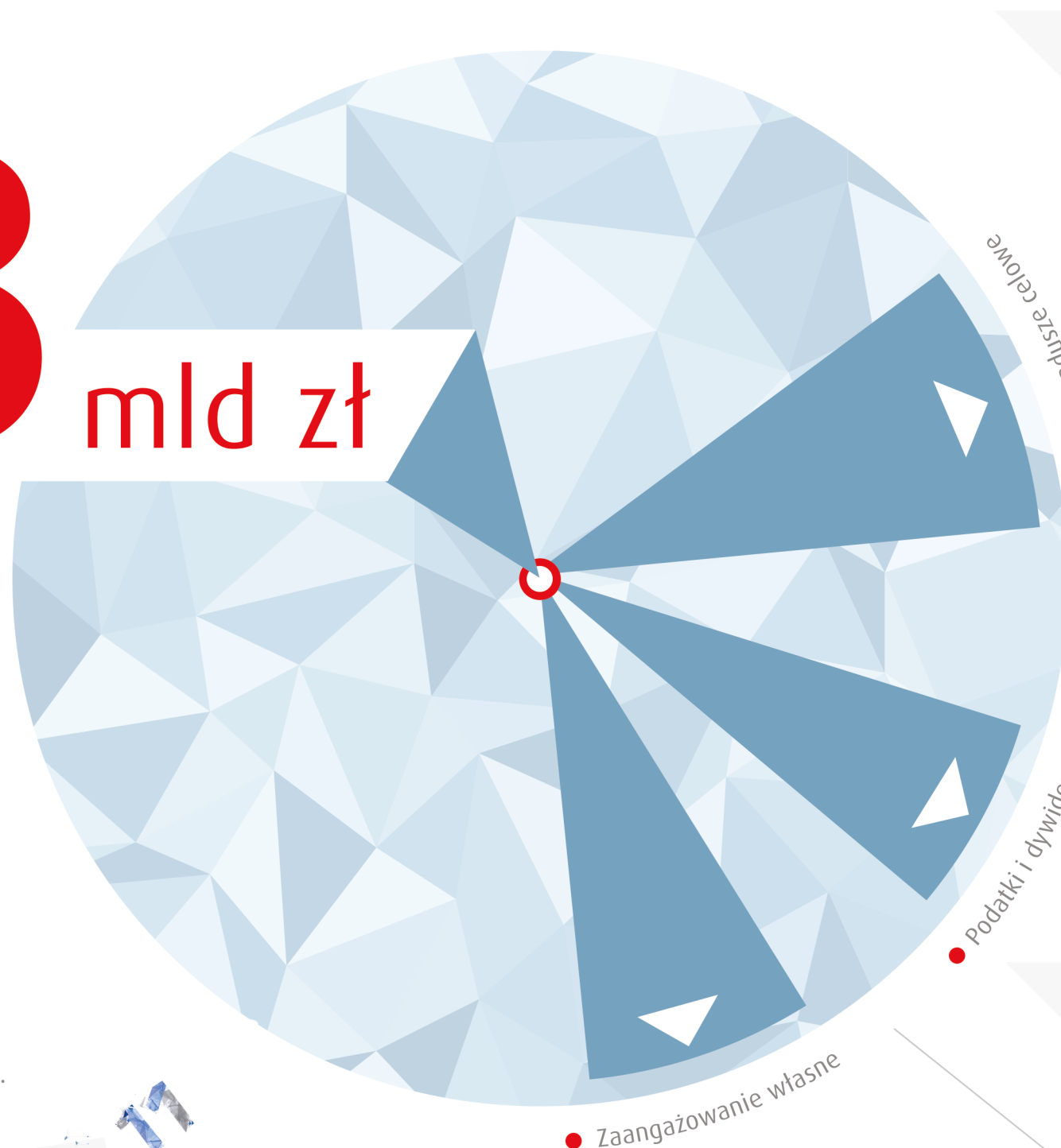
Gramy dla sportu i kultury

3,3 mld zł

na cele społeczne i do budżetu państwa w latach 2013-2014

Gdy kupujemy gry i loterie LOTTO, gramy dla sportu i kultury.

Na każdy produkt LOTTO nałożona jest obowiązkowa dopłata na fundusze celowe. Zebrane środki trafiają na konta ministerialne, skąd są przyznawane samorządom i organizacjom. Dodatkowo budżet państwa tworzą podatki i dywidenda.

1 155 mln zł

SPORT (FRKF)

300 mln zł

KULTURA (FPK)

45 mln zł

ZDROWIE (FRPH)

1 389 mln zł

MINISTERSTWO FINANSÓW

411 mln zł

MINISTERSTWO SKARBU

4 mln zł

DAROWIZNY

• Zaangażowanie własne

• Podatki i dywidenda

•

• Dopłaty na fundusze celowe

Profesjonalna organizacja

Priorytetowo traktujemy kwestie stosowania wewnętrznych kodeksów oraz przepisów prawa pracy. Szczególną uwagę zwracamy na praktyczne zagadnienia związane z równym traktowaniem pracowników, przeciwdziałaniem mobbingowi oraz związane z czasem pracy. Szanujemy równowagę między życiem prywatnym a życiem zawodowym. Jesteśmy w trakcie budowania nowej strategii zarządzania, opartej na kompetencjach i wynikach pracy. Dialog społeczny jest podstawą, na której budujemy naszą kulturę organizacyjną. Umożliwiamy pracownikom doskonalenie kompetencji poprzez szeroki zakres działań rozwojowych. Wierzymy, że wszystkie te działania przyczyniają się do poczucia bezpieczeństwa i stabilności naszych pracowników. Sukces firmy zależy przecież właśnie od nich.

Magdalena Wojciechowska, Dyrektor Departamentu Zarządzania Personalem

Punktem wyjścia w respektowaniu praw pracowników są obowiązujące przepisy prawa, w tym Kodeks pracy. Dotyczy to zasad równego traktowania, zakazu dyskryminacji bez względu na wiek, płeć, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, pochodzenie, wyznanie, orientację seksualną, przekonania, przynależność związkową, formę zatrudnienia czy jakiegokolwiek inne czynniki. Wszyscy pracownicy mają prawo do jednakowego wynagrodzenia za jednakową pracę. Wszyscy mają porównywalny dostęp do szkoleń i możliwość awansu. Wszyscy są objęci odpowiadającymi danemu stanowisku procedurami i chronieni przed mobbingiem. Pracownicy są równo traktowani w zakresie nawiązania i rozwiązania stosunku pracy, warunków zatrudnienia, awansowania oraz dostępu do szkolenia w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Nie odnotowano przypadków: dyskryminacji, wykonywania pracy przez dzieci, wykonywania przez pracowników młodocianych pracy niebezpiecznej oraz pracy przymusowej lub obojętnej.

Zarządzanie etyką i monitorowanie przestrzegania zasad

Etyka leży u podstaw działania spółki i naszych pracowników. Pracownicy znają zasady, którymi powinni się kierować. Obowiązują one wszystkich w tym samym stopniu. Wymogiem jest odpowiedzialność w relacjach ze współpracownikami, klientami czy

kontrahentami. Od każdego oczekujemy działań zgodnych z prawem. Zgłoszenie jakiegokolwiek naruszenia jest możliwe przy jednoczesnej ochronie zgłaszającego.

Dobry pracodawca i zaangażowani pracownicy

Naszych pracowników cechuje szacunek do firmy i duma z jej osiągnięć. Prawdziwe zaangażowanie wynika z pewności zatrudnienia pracowników o wysokich kompetencjach. Motywacja do pracy bardzo często wynika również z faktu doceniania przez bezpośredniego przełożonego. Mamy wielu doświadczonych specjalistów, doskonałych sprzedawców i sprawdzonych liderów. Budujemy profesjonalną organizację.

Kodeks dobrych praktyk

Kodeks określa normy oraz standardy postępowania podczas wykonywania obowiązków służbowych. Został opracowany na podstawie powszechnie przyjętych zasad i norm społecznych. Obowiązuje wszystkich pracowników, niezależnie od formy i podstawy zatrudnienia czy zajmowanego stanowiska. Kodeks stanowi uzupełnienie i wzmocnienie zasad postępowania, określonych w przepisach prawnych oraz przepisach wewnętrznych, obowiązujących w spółce. Służy kształtowaniu właściwych postaw w relacjach służbowych. Kodeks zobowiązuje osoby zatrudnione w spółce do realizacji jej celów, dzielenia się wiedzą, przestrzegania prawa.

Mówi o szacunku dla współpracowników i partnerów biznesowych, zachowaniu przy konflikcie interesów, uwrażliwia na kwestie różnorodności, zakazuje mobbingu, molestowania i korupcji. Wspomina o ochronie informacji niejawnych i poszanowaniu środowiska. Reguluje relacje z klientami i innymi podmiotami.

Procedura antymobbingowa

Bezpieczne środowisko pracy jest bliską nam wszystkim wartością. W 2014 r. wprowadziliśmy wewnętrzną regulację dotyczącą przeciwdziałania mobbingowi. Procedura ma przede wszystkim walor prewencyjny. Dzięki niej niwelujemy niepożądane zachowania. Regulacja wskazuje sposoby radzenia sobie z trudnymi sytuacjami zawodowymi i ścieżkę rozwiązywania ewentualnych sporów. Jej wprowadzenie zwiększa możliwości uzyskania pomocy i rzuca światło na zachowania, które nie są akceptowane.

Karta różnorodności

Karta jest pisemną deklaracją pracodawcy do wprowadzenia zakazu dyskryminacji w miejscu pracy. Jest też zobowiązaniem do podejmowania działań na rzecz tworzenia i promocji różnorodności. Wyraża gotowość organizacji do zaangażowania wszystkich pracowników i partnerów biznesowych w te działania. Doceniamy i wykorzystujemy potencjał różnorodności. Totalizator Sportowy jest jednym z pierwszych sygnatariuszy karty w Polsce. W 2013 roku powstał pierwszy przewodnik po Karcie różnorodności, w którego tworzeniu brał udział Totalizator Sportowy. Przewodnik zawiera praktyczne wskazówki dotyczące zarządzania różnorodnością w miejscu pracy, liczne opinie, komentarze i dobre praktyki firm – sygnatariuszy Karty różnorodności.

Komisja BHP

W spółce działa Komisja BHP, w skład której wchodzi w równej liczbie przedstawiciele pracodawcy oraz związków zawodowych. Komisja reprezentuje wszystkich pracowników. W ZUZP zostały ujęte zapisy dot. BHP, które odnoszą się do promowania standardów i wyposażania w środki ochrony indywidualnej pracowników.

zatrudnienie wg rodzaju umowy o pracę				
rodzaj umowy	os. 2013	proc. 2013	os. 2014	proc. 2014
czas nieokreślony	869	91%	899	82%
czas określony	75	8%	172	16%
na zastępstwo	12	1%	14	1%
okres próbny	4	0%	9	1%
razem	960	100%	1094	100%

pracownicy wg płci	os. 2013	proc. 2013	os. 2014	proc. 2014
kobiety	430	45%	539	49%
mężczyźni	530	55%	555	51%
razem	960	100%	1094	100%

pracownicy wg wieku	os. 2013	proc. 2013	os. 2014	proc. 2014
< 30 lat	62	6%	70	6%
30-50 lat	572	60%	645	59%
> 50 lat	326	34%	379	35%
razem	960	100%	1094	100%

Dobry pracodawca

Zatrudnienie

Pod koniec 2014 roku zatrudnialiśmy 1094 osoby, rok wcześniej 960 osób. Według danych za 2014 rok ponad 80 proc. naszych pracowników jest zatrudnionych na podstawie umowy na czas nieokreślony. Pozostałe niespełna 20 proc. osób pracuje: na czas określony, na zastępstwo i na okres próbny. Te proporcje pokazują, że jako pracodawca inwestujemy w kapitał ludzki, stawiamy na potencjał pracowników i budujemy z nimi długotrwałe relacje.

Średni staż pracy

Średni staż naszych pracowników wynosi 9 lat. Liczba ta wskazuje, że pracownicy dobrze oceniają pracę w spółce, wiążą z nią swoją przyszłość zawodową i widzą dla siebie możliwości rozwoju. Na koniec 2014 roku zatrudnialiśmy 27 pracowników ze stażem ponad 30 lat. O stabilności zatrudnienia świadczy też niski wskaźnik fluktuacji.

Reprezentanci pracowników

W organizacji działają trzy związki zawodowe oraz Rada pracowników, wybrana przez pracowników. Totalizator Sportowy w praktyce zapewnia możliwość omówienia z odpowiednim wyprzedzeniem istotnych zmian operacyjnych w organizacji oraz możliwość angażowania zatrudnionych w niej osób i ich przedstawicieli w negocjowanie i wdrażanie zmian, które mogą mieć skutki dla pracowników. Zapisy w ZUZP są bardziej korzystne dla pracownika niż ogólne zapisy, jakie gwarantuje Kodeks pracy. Skuteczne i podjęte w porę konsultacje z pracownikami i innymi zainteresowanymi stronami pomagają zminimalizować niekorzystne wpływy zmian operacyjnych na pracowników i społeczność lokalną.

Okresy, z jakimi zatrudnieni i ich wybrani reprezentanci są powiadamiani o istotnych zmianach operacyjnych, wynikają wprost z Kodeksu pracy, ustawy z 2006 roku o informowaniu i przeprowadzaniu z nimi konsultacji oraz z obowiązującego w spółce Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy.

Dodatkowe świadczenia dla pracowników

Naszemu pracownikowi, niezależnie od wymiaru czasu pracy, oferujemy atrakcyjne świadczenia dodatkowe:

- Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.** Możliwość dofinansowania wypoczynku, pożyczki celowej, zapomogi, bonu podarunkowe. Fundusz dostępny również dla kolektorów;
- Nagrody i premie.** 13. pensja, nagroda z zysku, premie kwartalne, wyższe odprawy emerytalne i rentowe;
- Opieka medyczna.** Bogaty pakiet świadczeń refundowanych przez spółkę;
- Karta Multisport.** Finansowana z funduszu świadczeń socjalnych, z możliwością przystąpienia do programu po trzech miesiącach zatrudnienia;
- Dodatkowe świadczenia emerytalne.** Od 2012 roku działa Pracowniczy Program Emerytalny, który stanowi część systemu zabezpieczenia emerytalnego. Do PPE może przystąpić każdy pracownik zatrudniony na podstawie umowy o pracę, który nie ukończył 70 lat i pracuje w spółce nie krócej niż trzy miesiące;
- Ubezpieczenie na życie.** Możliwość indywidualnego przystąpienia do ubezpieczenia grupowego, również dla kolektorów, bez możliwości refundowania przez pracodawcę;
- Wyższy wymiar urlopów:** okolicznościowego oraz na poszukiwanie pracy.

Układ zbiorowy

Liczba zatrudnionych objętych Zakładowym Układem Zbiorowym Pracy (ZUZP) na koniec 2014 r. to 1094 osoby (100 proc.). W niepełnym zakresie zapisami ZUZP objęci są pracownicy OWS w Krynicy oraz Zarząd. ZUZP przyznaje również uprawnienia kolektorom fizycznym, świadczącym usługi na umowę zlecenie. ZUZP został zawarty w 1998 roku pomiędzy pracodawcą a wspólną reprezentacją związków zawodowych. Ustala szczegółowe warunki stosunku pracy oraz warunki dotyczące wynagradzania i przyznawania nagród, a także wzajemne zobowiązania pracodawcy i pracownika. Zapewnia pracownikom i kolektorom poczucie stabilizacji zawodowej, mobilizuje do realizacji celów spółki i utrwala wzajemne zaufanie.

Rodzicielstwo

Pracownica w związku z decyzją o posiadaniu dziecka nie czuje się zagrożona utratą pracy. Pracodawca stosuje bezpieczne rozwiązanie, zatrudniając osobę na zastępstwo. Pracownice chętnie korzystają z urlopów wychowawczych. Nie odnotowano przypadku utraty pracy po powrocie z urlopu.

Etyka

W raportowanym okresie nie stwierdzono przypadków korupcji. Posiadamy odpowiednie regulacje wewnętrzne, dotyczące polityki i procedur antykorupcyjnych, przestrzegamy w tym zakresie przepisów prawnych. Istnieją w spółce mechanizmy umożliwiające uzyskanie porady dot. zachowań w kwestiach etycznych i prawnych, a także sygnalizowanie zachowań nieetycznych. Porady pracownik może uzyskać u swojego przełożonego, zaś w bardziej skomplikowanych kwestiach etycznych i prawnych w biurze prawnym. Nie stwierdzono żadnych przypadków niezgodności z przepisami prawa lub regulacjami, dotyczącymi dostawy i użytkowania produktów.

grupa zawodowa pracowników	kobiety 2014	mężczyźni 2014	ogółem 2014
kierownictwo średniego szczebla	37	68	105
kierownictwo wyższego szczebla	10	32	42
pracownicy administracyjni	50	52	102
pracownicy fizyczni	8	9	17
pracownicy merytoryczni	307	198	505
pracownicy salonów sprzedaży	118	20	138
Przedstawiciel Rejonu Sprzedaży (PRS)	9	176	185
razem	539	555	1094

stosunek średniego wynagrodzenia kobiet do mężczyzn	2013	2014
kierownictwo wyższego szczebla	107%	105%
kierownictwo średniego szczebla	109%	113%
pracownicy merytoryczni	98%	97%
pracownicy administracyjni	97%	96%
Przedstawiciel Rejonu Sprzedaży (PRS)	96%	98%
pracownicy fizyczni	68%	67%
pracownicy salonów sprzedaży	102%	99%
razem	95%	88%

Rozwój pracowników

Działania rozwoju, prowadzone przez spółkę zmiarają do rozwoju kompetencji, kwalifikacji oraz wzrostu zaangażowania pracowników. Szczególny nacisk kładziemy na organizowanie szkoleń w formie grupowej, które są prowadzone przez firmy zewnętrzne jak również przez pracowników spółki. Totalizator Sportowy umożliwia także pracownikom udział w kursach zewnętrznych, studiach, szkolenia oraz konferencjach.

- ▶ Szkolenia i konferencje otwarte: w 2013 r. dla 362 uczestników, a w 2014 r. dla 200 uczestników
- ▶ Szkolenia zamknięte: w 2013 roku dla 1800 uczestników (pracowników TS) i 1320 kolektorów, a w 2014 r. dla 2500 uczestników (pracowników TS) i 32 600 kolektorów

Najważniejsze projekty realizowane w latach 2013-2014:

Akademia Rozwoju Przedsiębiorczości

Projekt wspierający działania sprzedażowe, skierowany do kolektorów fizycznych. Łącznie w 2-dniowych szkoleniach uczestniczyło 1362 kolektorów.

Efektywna Sprzedaż – jak dzielić się wiedzą

W roku 2014 na szczególną uwagę zasługuje projekt Efektywna Sprzedaż – jak dzielić się wiedzą, skierowany do 140 pracowników kolektur wzorcowych.

Rozwój kadry menedżerskiej

W 2014 r. zrealizowano szkolenia obejmujące dyrektorów, kierowników i Przedstawicieli Rejonów Sprzedaży (211 uczestników) z następujących tematów:

- ▶ Przywództwo, budowanie autorytetu;
- ▶ Wywieranie wpływu na innych ze szczególnym uwzględnieniem budowania racjonalnej i sugestywnej argumentacji.

Ochrona danych osobowych i System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji

W ramach wspierania polityki bezpieczeństwa informacji w 2014 roku zrealizowano projekt Ochrony Danych Osobowych i Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji dla 560 pracowników Centrali i Oddziałów.

Szkolenie: Społeczna odpowiedzialność biznesu

Uczestnicy dowiedzieli się, na czym polega koncepcja CSR, jakie korzyści płyną z jej wdrożenia, jak wyglądają dobre praktyki, jakie wyzwania stoją w tym aspekcie przed branżą loteryjną. W ramach Koalicji CSR, współpracując ze specjalistami z organizacji Pracodawcy RP przeszkoliliśmy w latach 2012-2013 pracowników centrali i oddziałów w liczbie 300. Szkolenie realizowano w formie e-learningowej i kończyło się egzaminem.

Szkolenia BHP

Prowadzimy okresowe szkolenia z zakresu BHP. Obejmują one wszystkie grupy pracowników. Odbity się dwa szkolenia dla 70 pracowników wyznaczonych do udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej oraz dla 15 pracowników z obszaru BHP. Biuro ds. BHP organizuje też szkolenia z pierwszej pomocy na potrzeby poszczególnych jednostek. W ostatnim roku wyposażono wszystkie oddziały w ciśnieniomierze oraz elektroniczne termometry. Zakupiono 22 defibrylatory oraz fantomy szkoleniowe.

Compliance

Kultura compliance

Wraz z rozwojem naszej organizacji, ale także rosnącą liczbą wymogów prawnych, etycznych i branżowych, pojawiła się potrzeba zarządzania procesem zgodności (ang. compliance). Budowany w Totalizatorze system compliance ma na celu zapewnienie zgodności działań naszej spółki z obowiązującymi ją regulacjami i wymogami. Wspiera postawy etyczne wśród naszych pracowników, buduje kulturę zaufania i transparentności. Projektując go opieramy się na normie ISO 19600, która reguluje funkcję compliance w przedsiębiorstwach.

Bezpieczeństwo informacji

W spółce działa Pełnomocnik Zarządu ds. systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji. Funkcjonuje Polityka Bezpieczeństwa informacji. Posiadamy zatwierdzone zasady postępowania z grupami informacji, metodykę szacowania ryzyka bezpieczeństwa, mierniki, zasady zarządzania uprawnieniami oraz incydentami. Prowadzimy audyty wewnętrzne oraz procedury korygujące i zapobiegawcze. W 2014 r. wdrożyliśmy System zarządzania bezpieczeństwem informacji PN-ISO/IEC 27001:2005 w zakresie organizacji i przeprowadzania gier liczbowych i loterii pieniężnych oraz Standard kontroli bezpieczeństwa WLA: Operacyjny standard bezpieczeństwa i integralności loterii i gier WLA-SCS:2012. W roku 2015 zaplanowane jest dostosowanie systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji do wymagań nowej normy PN-ISO/IEC 27001:2013.

liczba dni szkoleniowych na pracownika	2013	2014
kobiety	1,92	1,49
mężczyźni	2,6	1,39
kierownictwo wyższego szczebla	1,97	2,08
kierownictwo średniego szczebla	1,69	1,48
pracownicy administracyjni	1,63	1,37
razem	1,66	1,44

umowy zawarte wg płci	os. 2013	proc. 2013	os. 2014	proc. 2014
kobiety	50	53%	128	73%
mężczyźni	45	47%	47	27%
razem	95	100%	175	100%

umowy zawarte wg wieku	os. 2013	proc. 2013	os. 2014	proc. 2014
< 30 lat	22	23%	33	19%
30 - 50 lat	55	58%	94	54%
> 50 lat	18	19%	48	27%

Compliance to zgodność z literą prawa i z normami etycznymi. W ramach rozwoju funkcji i zarazem kultury compliance, od połowy 2015 roku publikowane będą comiesięczne wewnętrzne biuletyny Legal Alert. Informują one pracowników o najważniejszych zmianach prawnych, które mogą mieć wpływ na naszą pracę.

Hubert Banasiak, Dyrektor Biura Obsługi Prawnej

Wolontariat pracowniczy

Program wolontariatu

Fundacja LOTTO Milion Marzeń jest organizatorem programu wolontariatu pracowniczego. Wolontariusze mają możliwość inicjowania działań społecznych w swoim otoczeniu. Fundacja przyznaje im granty na realizację akcji i wspiera ich merytorycznie. W projekty angażują się pracownicy spółki i kolektorzy sieci własnej. Do aktywności na rzecz ich społeczności lokalnych włączają też swoje rodziny i znajomych.

6. edycja Kumulacji Dobrej Woli

Program wolontariatu rozwija się z roku na rok. Edycja programu prowadzona w 2014 roku spotkała się z największym dotych-

czas zainteresowaniem. Podczas szóstej edycji fundacja przeszkoliła liderów z zakresu zarządzania projektem, przygotowania akcji oraz rozliczania dofinansowania. Pomoc wolontariuszy dotarła do 3215 odbiorców – do uczniów szkół, przedszkolaków, dzieci z domów dziecka, osób niepełnosprawnych, seniorów, dzieci z uboższych i wielodzietnych rodzin, rodzeństwa małych pacjentów. W ramach projektów w społecznościach lokalnych wolontariuszy powstały place zabaw i boiska sportowe. Zostały odnowione sale gimnastyczne i sala przedszkolna, a także pomost nad rzeką. Odbyły się imprezy kulturalne i sportowe, rodzinny piknik oraz wycieczki. Młodzi ludzie uczyli się bezpiecznych zachowań na drodze, udzielania pierwszej pomocy, odnajdywania się na rynku pracy, poznawali świat natury, fizyki i chemii.

Badania ewaluacyjne

Badania przeprowadzone po zakończeniu 6. edycji programu pokazały, że akcje wolontariuszy rozwiązują problemy lokalnych społeczności. 100 proc. wspartych organizacji przyznało, że akcja odpowiedziała na ich potrzeby. Projekty wolontariuszy mają również pozytywny wpływ na integrację zespołów pracowników i ich komunikację, co potwierdza odpowiednio 93 proc. i 83 proc. wolontariuszy. Program przynosi im satysfakcję z pomagania innym (99 proc.), dlatego bardzo duży odsetek badanych pracowników zadeklarowało chęć zaangażowania się w projekty wolontariackie w przyszłości (98 proc.).

edycja	6.	5.	4.	3.	2.	1.
czas trwania	V-XII 2014	X 2013 - II 2014	III-VII 2013	X-XII 2012	IV-VIII 2012	X-XII 2011
projekty	35	13	21	12	11	5
miejsowości	26	12	15	11	9	3
oddziały TS	10	7	8	8	8	3
odbiorcy	3215	595	2015	923	498	258
wolontariusze LOTTO	295	82	130	105	230	28

Pozostałe programy

Zmieniamy razem

Konkurs Prezesa Zarządu ma na celu promowanie innowacyjnych pomysłów, wdrażanie usprawnień i ujednolicanie standardów. Umożliwia realizację nowego pomysłu pracownika w dowolnej kategorii tematycznej. Ułatwia wdrożenie zmian zainicjowanych przez pracowników. Daje możliwość wyróżnienia się każdemu zatrudnionemu. Laureaci konkursu otrzymują nagrody pieniężne.

Spartakiada LOTTO

W maju 2014 zorganizowaliśmy pierwszą Spartakiadę LOTTO – nieodpłatną imprezę sportowo-rekreacyjną dla naszych pracowników. Rozegrano 49 konkurencji zakończonych przyznaniem atrakcyjnych nagród dla najbardziej aktywnych uczestników. Wśród konkurencji znalazły się: gry zespołowe, sporty wodne, zawody plenerowe, jak również konkurencje intelektualne i precyzyjne. W spotkaniu wzięło udział 350 osób. Wydarzenie jest organizowane cyklicznie.

Dzień Dziecka

Dla wszystkich dzieci naszych pracowników organizujemy co roku Dzień Dziecka na Służewcu, z licznymi atrakcjami i nagrodami. W imprezie uczestniczy ok. 500 osób. Zapraszamy też podopiecznych Centrum Helenów i innych placówek.

Środowisko

Budujemy proekologiczne postawy wśród pracowników i klientów. Sprzedawane przez nas Zdrapki i losy są produkowane z ekologicznego papieru, przy użyciu ekologicznych tuszów. W poprzednich latach były prowadzone akcje edukacyjne, uwrażliwiające naszych klientów i pracowników na kwestie związane z ochroną środowiska, w tym dotyczące recyklingu, ekologicznej jazdy,

zmniejszenia zużycia energii i wagi odpadów. Podjęto też próby monitoringu w tym zakresie.

Wspieramy również proekologiczne inicjatywy pracowników w ramach programu wolontariatu. Przykładem może być projekt wolontariuszy LOTTO z poznańskiego oddziału – „Polaku młody, docień piękno przyrody”, który polegał na edukacji ekologicznej uczniów, przedszkolaków, a także 150 dorosłych mieszkańców Żabna. Wolontariusze zaangażowali się w przygotowanie sadzonek drzew i posadzenie ich na terenie szkoły, organizację konkursów oraz zbiórki surowców wtórnych i ich segregację. Natomiast projekt „Czyste środowisko to prawdziwe uzdrowisko” miał na celu zaangażowanie mieszkańców Brodnicy w tworzenie pięknego, zielonego otoczenia. Wolontariusze LOTTO uporządkowali teren wsi, posadzili drzewa i kwiaty oraz zamontowali kwietniki.

Praktykanci Grasz o staż

Umożliwiliśmy 10 studentom odbycie wakacyjnych płatnych praktyk w wybranych działach spółki. Praktyki zwiększają konkurencyjność absolwentów na rynku pracy, umożliwiając im zdobycie doświadczenia w warunkach biznesowych. Program Grasz o staż jest od lat organizowany przez firmę PwC oraz Gazetę Wyborczą. Liczba zgłoszeń pokazała duże zainteresowanie studentów i absolwentów naszą spółką. Kandydaci mieli do rozwiązania zadania konkursowe. Wybraliśmy najlepsze zgłoszenia spośród wielu odpowiedzi. Laureaci otrzymali możliwość poznania zasad pracy w dużej organizacji, nawiązania kontaktów zawodowych, wsparcia merytorycznego, a także poznania swoich mocnych i słabych stron. Efektem wakacyjnych praktyk było zaproponowanie trojgu stażystom stałej pracy w naszej spółce.

	Dane za rok 2013 [PLN]	Dane za rok 2014 [PLN]
Wpłaty do budżetu państwa i na fundusze specjalne	1 686 670 286,14	1 613 106 996,54
Dopłata na Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej (FRKF)	561 472 201,40	593 107 104,60
Dopłata na Fundusz Promocji Kultury (FPK)	145 892 776,82	154 053 793,40
Dopłata na Fundusz Rozwiązywania Problemów Hazardowych (FRPH)	21 898 915,78	23 108 069,00
Podatek od gier liczbowych, loterii i zakładów liczbowych	623 819 191,00	663 837 142,00
Podatek dochodowy część bieżąca	58 731 612,00	42 786 699,00
Dywidenda z podziału zysku netto (zapłacona)	274 855 589,14	136 214 188,54
Inwestycje w społeczność		
Darowizny pieniężne	2 565 000,00	1 533 000,00
Darowizny rzeczowe	47 415,72	78 102,38

	Dane za rok 2013 [PLN]	Dane za rok 2014 [PLN]
Przychody spółki	3 385 295 033,60	3 585 477 669,29
Przychody netto ze sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów	3 272 686 238,60	3 498 241 760,25
Lotto	1 381 964 820,80	1 334 217 906,40
Lotto Plus	232 099 432,00	238 383 579,20
Mini Lotto	176 837 055,00	248 701 027,00
Multi Multi	622 402 024,00	583 008 326,00
Multi Multi Plus	132 849 538,00	131 829 226,00
Joker	24 171 182,00	15 266 972,00
Keno	115 828 246,40	193 719 052,80
Ekstra Pensja (Produkt na rynku od 2014 r.)	0,00	63 824 204,00

	Dane za rok 2013 [PLN]	Dane za rok 2014 [PLN]
Loterie	577 258 191,92	680 313 890,31
opłaty za zapisy koni do gonitw	1 733 983,00	1 407 088,00
przychody netto z pozostałych usług	7 541 765,48	7 570 488,54
przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	0,00	0,00
Pozostałe przychody operacyjne	83 258 160,01	65 709 113,26
Pozostałe przychody finansowe netto	29 350 634,99	21 526 795,78
Koszty spółki	3 071 325 051,18	3 320 438 475,97
koszty działalności podstawowej	3 055 591 489,80	3 306 655 344,32
koszty sprzedanych produktów	2 811 126 408,16	3 044 126 128,73
koszty sprzedaży	122 316 725,31	142 325 561,29
koszty ogólnego zarządu	122 148 356,33	120 203 654,30
pozostałe koszty operacyjne	7 959 477,71	8 845 026,44
koszty finansowe	7 774 083,67	4 938 105,21
Struktura kosztów działalności operacyjnej		
amortyzacja	18 230 993,72	21 421 483,48
zużycie materiałów i energii	53 349 504,84	62 161 246,38
usługi obce	179 479 523,90	206 277 735,67
podatki i opłaty	640 762 584,88	676 040 150,31
wynagrodzenia	148 061 938,04	152 195 988,50
ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	41 850 547,46	41 268 496,15
pozostałe koszty rodzajowe	1 973 856 396,96	2 147 290 243,83
w tym wygrane	1 722 489 864,77	1 881 312 531,82
zmiana stanu produktów	0,00	0,00

Zasada Global Compact	GRI G4	Opis wskaźnika Global Reporting Initiative G4	Str. raportu lub informacja
		CORE	
	G4-1	Oświadczenie kierownictwa najwyższego szczebla na temat znaczenia zrównoważonego rozwoju dla organizacji i zaadresowania kwestii zrównoważonego rozwoju w strategii	s. 3, 18, 19
	G4-2	Opis kluczowych wpływów, ryzyk i szans	s. 3, 8, 18, 19, 22, 23
	G4-3	Nazwa organizacji	s. 6
	G4-4	Główne produkty/usługi	s. 12-13
	G4-5	Lokalizacja siedziby głównej organizacji	Warszawa
	G4-6	Liczba krajów, w których działa organizacja	s. 6
	G4-7	Forma własności i struktura prawna organizacji	s. 6
	G4-8	Obsługiwane rynki z zaznaczeniem zasięgu geograficznego, obsługiwanych sektorów, charakterystyki klientów, konsumentów i beneficjentów	s. 6
	G4-9	Skala działalności organizacji	s. 6
6	G4-10	Łączna liczba pracowników wg typu zatrudnienia i rodzaju umowy o pracę w podziale na płeć	s. 49, 50
1,2,6	G4-11	Liczba pracowników objęta układem zbiorowym: odsetek w ogólnej liczbie pracowników	s. 51
	GR-12	Opis łańcucha dostaw	Spółka współ-pracuje głów-nie z polskimi podmiotami oraz z kilkoma dostawcami mię-dzynarodowymi w oparciu o we-wnętrzne proce-dury zakupowe.
	G4-13	Znaczące zmiany w raportowanym okresie dotyczące rozmiaru, struktury lub formy własności	Brak
	G4-14	Zarządzanie ryzykiem w organizacji	s. 8, 53
7,8,9	G4-15	Ekonomiczne, środowiskowe i społeczne deklaracje, zasady i inne inicjatywy zewnętrzne, przyjęte lub popierane przez organizację	s. 3, 25, 30

Zasada Global Compact	GRI G4	Opis wskaźnika Global Reporting Initiative G4	Str. raportu lub informacja
	G4-16	Lista branżowych stowarzyszeń państwowych lub międzynarodowych	s. 25, 30
	G4-17	Struktura operacyjna organizacji, z wyróżnieniem głównych działów, spółek zależnych, podmiotów powiązanych oraz przedsięwzięć typu joint venture	s. 6
	G4-18	Proces tworzenia treści raportu oraz wyznaczania granic istotności aspektu	s. 22
	G4-19	Lista istotnych kwestii zidentyfikowanych w procesie tworzenia treści raportu	s. 20, 21
	GR-20	Oddziaływanie aspektu wewnątrz organizacji	s. 20, 21
	G4-21	Oddziaływanie aspektu na zewnątrz organizacji	s. 20, 21
	G4-22	Wyjaśnienia dotyczące efektów jakichkolwiek korekt informacji zawartych w poprzednich raportach z podaniem powodów ich wprowadzenia oraz ich wpływu, np. fuzje, przejęcia, zmiana roku lub okresu bazowego, charakteru działalności, metod pomiaru	Brak
	G4-23	Znaczne zmiany w stosunku do poprzedniego raportu, dotyczące zakresu i zasięgu	s. 66
	G4-24	Lista grup interesariuszy angażowanych przez organizację	s. 24
	G4-25	Podstawy identyfikacji i selekcji angażowanych grup interesariuszy	s. 20, 22
	G4-26	Podejście do angażowania interesariuszy włączając częstotliwość angażowania wg typu i grupy interesariuszy oraz wskazanie, czy miało miejsce specjalne zaangażowanie w procesie przygotowywania raportu	s. 24
	G4-27	Kluczowe kwestie i problemy poruszane przez interesariuszy oraz odpowiedź ze strony organizacji, również poprzez ich raportowanie	s. 22-24
	G4-28	Okres raportowania	s. 66
	G4-29	Data publikacji ostatniego raportu	s. 66
	G4-30	Cykl raportowania	s. 66
	G4-31	Osoba kontaktowa	s. 66
	G4-32	Indeks treści GRI	s. 62-65
	G4-33	Polityka i obecna praktyka w zakresie zewnętrznej weryfikacji raportu	s. 66
	G4-34	Struktura zarządcza organizacji wraz z komisjami podlegającymi pod najwyższy organ zarządczy, odpowiedzialnymi za poszczególne zadania	s. 6

Zasada Global Compact	GRI G4	Opis wskaźnika Global Reporting Initiative G4	Str. raportu lub informacja
BEZPIECZNA ROZRYWKA			
9	G4-EC1	Bezpośrednia wartość ekonomiczna, wytworzona i podzielona z uwzględnieniem przychodów, kosztów operacyjnych, wynagrodzenia pracowników, dotacji i innych inwestycji na rzecz społeczności, niepodzielonych zysków oraz wypłat dla właścicieli kapitału i instytucji państwowych	s. 58-59
	G4-PR1	Odsetek istotnych kategorii produktów i usług podlegających ocenie pod kątem wpływu na zdrowie i bezpieczeństwo, w celu zmniejszenia negatywnego oddziaływania	s. 31
	G4-PR2	Całkowita liczba przypadków niezgodności z regulacjami i dobrowolnymi kodeksami w zakresie wpływu produktów i usług na zdrowie i bezpieczeństwo na każdym etapie cyklu życia wg rodzaju skutków	Brak
	G4-PR3	Rodzaj informacji wymaganych na mocy wewnętrznych procedur w odniesieniu do oznakowania produktów i usług oraz odsetek znaczących kategorii produktów i usług podlegających takim wymogom informacyjnym	s. 28, 31
	G4-PR4	Całkowita liczba przypadków niezgodności z regulacjami oraz dobrowolnymi kodeksami dotyczącymi oznakowania i informacji o produktach i usługach wg ich konsekwencji	Brak
	G4-PR7	Całkowita liczba przypadków niezgodności z regulacjami i dobrowolnymi kodeksami, regulującymi kwestie komunikacji marketingowej, z uwzględnieniem reklamy, promocji i sponsoringu, wg rodzaju skutków	Brak
	G4-PR8	Całkowita liczba uzasadnionych skarg dotyczących naruszenia prywatności klienta oraz utraty danych	Brak
	G4-PR9	Wartość pieniężna istotnych kar z tytułu niezgodności z prawem i regulacjami dotyczącymi dostawy i użytkowania produktów i usług	Brak
	ZAANGAŻOWANIE SPOŁECZNE		
	G4-EC8	Znaczący ekonomiczny wpływ bezpośredni	s. 44-45, 62-3
	G4-S01	Procent działań biznesowych, w których uwzględniana jest społeczność lokalna, prowadzona jest analiza wpływu na społeczność oraz realizowane są programy rozwoju społeczności	s. 31
	G4-S011	Liczba skarg i zażaleń na temat wpływu na społeczeństwo, przesłanych do organizacji, rozwiązanych w formalnym procesie obowiązującym w organizacji	Brak

Zasada Global Compact	GRI G4	Opis wskaźnika Global Reporting Initiative G4	Str. raportu lub informacja
PROFESJONALNA ORGANIZACJA			
1,2,3,4,5,6	G4-56	Wartości, zasady, standardy i normy zachowań organizacji, takie jak kodeks zachowań lub kodeks etyki	s. 6, 48-49
3,4,5,6	G4-57	Wewnętrzne i zewnętrzne mechanizmy umożliwiające uzyskanie porady dot. zachowań w kwestiach etycznych i prawnych oraz spraw związanych z integralnością organizacji	s. 51
1,2,6	G4-58	Wewnętrzne i zewnętrzne mechanizmy umożliwiające sygnalizowanie nieetycznych lub niezgodnych z prawem zachowań oraz spraw związanych z integralnością organizacji	s. 48-51
5,6	G4-LA1	Łączna liczba nowo zatrudnionych pracowników, odejść oraz wskaźnik przyjęć i fluktuacji pracowników wg grupy wiekowej i płci w podziale na spółki	s. 50, 53
6	G4-LA2	Świadczenia dodatkowe zapewniane pracownikom pełnoetatowym, które nie są dostępne dla pracowników czasowych lub pracujących w niepełnym wymiarze godzin	s. 50
	G4-LA4	Minimalne wyprzedzenie, z jakim informuje się o istotnych zmianach operacyjnych, wraz ze wskazaniem, czy okresy te są określone w umowach zbiorowych	s. 50
	G4-LA5	Odsetek łącznej liczby pracowników reprezentowanych w formalnych komisjach ds. bezpieczeństwa i higieny pracy, które doradzają w zakresie programów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz monitorują takie programy	s. 49
1,2,6	G4-LA6	Rodzaj i wskaźnik urazów, chorób zawodowych, dni straconych i nieobecności w pracy oraz całkowita liczba wypadków śmiertelnych związanych z pracą, wg spółek oraz płci	Liczba wypadków w roku 2013 - 8, w roku 2014 - 8. 381 dni niezdolności do pracy w roku 2013 oraz 67 dni w 2014 roku.
3,4	G4-LA8	Kwestie bezpieczeństwa i higieny pracy uwzględnione w formalnych porozumieniach, zawartych ze związkami zawodowymi	s. 49
6	G4-LA9	Średnia liczba dni szkoleniowych w roku, przypadających na pracownika wg płci i struktury zatrudnienia	s. 53
5,6	G4-LA12	Skład ciał nadzorczych i kadry pracowniczej w podziale na kategorie wg płci, wieku, przynależności do mniejszości oraz innych wskaźników różnorodności	s. 49, 51
10	G4-S04	Komunikacja i szkolenia dotyczące polityki i procedur antykorupcyjnych	s. 48-49
10	G4-S05	Potwierdzone przypadki korupcji i działania podjęte w odpowiedzi na nie	Brak

Informacje i kontakt

Raport został sporządzony zgodnie z wytycznymi Global Reporting Initiative GRI G4. Uwzględnia również 10 zasad odpowiedzialnego biznesu Global Compact.

Raport zawiera dane z lat 2013-2014, zarówno ilościowe, jak i jakościowe. W dokumencie są zasygnalizowane wybrane, najważniejsze wydarzenia z roku 2015.

Raport nie został poddany weryfikacji zewnętrznej. Poprzedni raport poddano niezależnej usłudze atestacyjnej.

Spółka raportuje w cyklu dwuletnim. Poprzedni raport opublikowano w 2013 roku.

Raport został wydrukowany na papierze z certyfikatem FSC®, co oznacza, że surowce wykorzystane do jego produkcji pochodzą z dobrze zarządzanych lasów i innych kontrolowanych źródeł.

Wersja elektroniczna dostępna na stronie www.totalizator.pl

Zawartość merytoryczna: pracownicy Totalizatora Sportowego oraz Fundacji LOTTO Milion Marzeń.

Uwagi do raportu: csr@totalizator.pl

Projekt graficzny: Stämpfli Polska Sp. z o.o.

Warszawa, grudzień 2015 r.

www.totalizator.pl

Totalizator Sportowy

www.lotto.pl

Produkty LOTTO

www.torsluzewiec.pl

Tor Służewiec

www.fundacjalotto.pl

Fundacja LOTTO Milion Marzeń

Totalizator Sportowy Sp. z o.o.

ul. Targowa 25, 03-728 Warszawa
tel. 22 518 22 00, fax 22 818 51 83
centrala@totalizator.pl
infolinia: 801 450 450

Rzecznik Prasowy

Agnieszka Libor
biuroprasowe@totalizator.pl

CSR – odpowiedzialność społeczna

csr@totalizator.pl
Martyna Strupczewska, Agnieszka Szopa

Fundacja LOTTO Milion Marzeń

ul. Targowa 25, 03-728 Warszawa
tel./fax 22 618 66 77
fundacja@fundacjalotto.pl

Oddział Wyścigi Konne Warszawa-Służewiec

ul. Puławska 266
02-684 Warszawa
tel. 22 543 95 00, fax 22 843 14 45
sluzewiec@totalizator.pl

Oddział w Białymstoku

ul. Modlińska 1
15-066 Białystok
tel. 85 665 51 00, fax 85 665 51 22
bialystok@totalizator.pl

Oddział w Bydgoszczy

ul. Poznańska 20
85-129 Bydgoszcz
tel. 52 363 45 00, fax 52 363 45 01
bydgoszcz@totalizator.pl

Oddział w Gdańsku

ul. Straganiarska 31/33
80-837 Gdańsk
tel. 58 692 15 61, fax 58 692 15 62
gdausk@totalizator.pl

Oddział w Katowicach

ul. Ligocka 103
40-568 Katowice
tel. 32 208 79 00, fax 32 208 79 02
katowice@totalizator.pl

Oddział w Koszalinie

ul. Piłsudskiego 56
75-525 Koszalin
tel. 94 314 68 23, fax 94 314 68 25
koszalin@totalizator.pl

Oddział w Kielcach

ul. Targowa 18
25-520 Kielce
tel. 41 343 78 01, fax 41 343 78 04
kielce@totalizator.pl

Oddział w Krakowie

ul. Olszańska 5a
31-513 Kraków,
tel. 12 627 97 01, fax 12 627 97 25
krakow@totalizator.pl

Oddział w Lublinie

ul. Wolińskiego 20
20-491 Lublin
tel. 81 759 33 00, fax 81 759 33 02
lublin@totalizator.pl

Oddział w Łodzi

ul. Wodna 43/45
90-046 Łódź
tel. 42 677 59 00, fax 42 677 59 02
lodz@totalizator.pl

Oddział w Olsztynie

ul. B. Linki 1
10-534 Olsztyn
tel. 89 521 71 40, fax 89 521 71 49
olsztyn@totalizator.pl

Oddział w Opolu

ul. Kośnego 22
45-056 Opole
tel. 77 406 61 01, fax 77 406 61 02
opole@totalizator.pl

Oddziału w Poznaniu

ul. Palacza 81
60-273 Poznań
tel. 61 864 60 00, fax 61 864 60 30
poznan@totalizator.pl

Oddział w Rzeszowie

ul. Geodetów 1
35-959 Rzeszów
tel. 17 860 96 10, fax 17 860 96 30
rzeszow@totalizator.pl

Oddział w Szczecinie

ul. Celna 1
70-644 Szczecin
tel. 91 480 85 46, fax 91 480 85 48
szczecin@totalizator.pl

Oddział w Warszawie

ul. Targowa 25
03-728 Warszawa
tel. 22 518 24 09, fax 22 619 72 14
warszawa@totalizator.pl

Oddział we Wrocławiu

ul. Joannitów 16
50-525 Wrocław
tel. 71 333 19 38, fax 71 333 19 66
wroclaw@totalizator.pl

Oddział w Zielonej Górze

ul. Kręta 5
65-770 Zielona Góra
tel. 68 322 17 60, fax 68 322 17 62
zgora@totalizator.pl

